

ÅRSREDOVISNING 2019

Antagen av Kommunfullmäktige i Skaraborgs 15 kommuner
2020-06-26

Innehåll

Förvaltningsberättelse 2019	2
Inledning till förvaltningsberättelsen.....	2
Översikt över verksamhetens utveckling.....	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	5
Händelser av väsentlig betydelse.....	6
Styrning och uppföljning av verksamheten.....	7
God ekonomisk hushållning och ställning	8
Förväntad utveckling.....	9
Väsentliga personalförhållanden.....	9
Ekonomisk redovisning 2019	11
Pensionsspecifikation	12
Rapport från verksamheten 2019	28
Regional utveckling	28
Hållbar Samhällsutveckling	35
Kunskapsutveckling	36
Välfärdsutveckling	41
Social hållbarhet/ folkhälsa	48

Skaraborgs Kommunalförbund
Organisationsnummer: 222000–2188

Förvaltningsberättelse 2019

Direktionen för Skaraborgs Kommunalförbund avger årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2019.

Inledning till förvaltningsberättelsen

Förbundets ursprung

De femton kommunerna i Skaraborg beslutade under hösten 2006 att bilda Skaraborgs Kommunalförbund. Tidigare hade kommunerna samverkat i tre olika ideella föreningar; Kommunförbundet Skaraborg, Skaraborgssamverkan samt Tillväxt Skaraborg. Samtliga femton kommuner ställde sig bakom bildandet av en ny gemensam organisation i form av ett kommunalförbund.

Förbundets uppdrag

Förbundet har till ändamål att tillvarata medlemskommunernas intressen och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundet skall särskilt verka inom följande områden;

- Tillväxt- och utvecklingsfrågor
- Verksamhetsstöd och intressebevakning
- Projekt som har till syfte att främja samordning och/eller samverkan inom områdena tillväxt och utveckling samt verksamhetsstöd

Politisk organisation

Fullmäktige

Enligt förbundsordningen ska förbundet styras genom ett förbundsfullmäktige som högsta beslutande organ. Fullmäktige består av 48 ledamöter med ersättare. Varje kommun utser två ordinarie ledamöter och två ersättare. Kommuner som vid ingången av mandatperioden har ett invånarantal överstigande 10 000 tillsätter ytterligare en ledamot och ersättare för varje fullt tal av 10 000 invånare. Under 2019 ändrades förbundsordningen (2019-05-24) och förbundets politiska organisation ändrades, vilket bland annat innebar att fullmäktige avvecklades.

Styrelse / Direktion

Förbundets styrelse är verkställande politiskt organ och består av 15 ledamöter med 15 ersättare. Varje medlemskommun representeras i styrelsen av en ledamot som är kommunstyrelsens ordförande samt en ersättare som är oppositionsföreträdare. Under 2019 ändrades förbundsordningen (2019-05-24) och förbundets styrelse omvandlades till direktion. Direktionens syfte och konstitution är densamma som det som beskrivs för styrelsen ovan. Förteckning över direktionens ledamöter och ersättare redovisas i bilaga.

Styrelsens / Direktionens presidium

Styrelsens presidium består av ordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande. Presidiet bereder bland annat ärenden inför styrelsen och representerar förbundet i olika samverkansorgan. Under 2019 ändrades förbundsordningen (2019-05-24), och förbundets styrelse omvandlades till direktion.

I förändringen utökades direktionens presidium med en ledamot, 3:e vice ordförande. Presidiets uppdrag är densamma som det som beskrivs ovan.

Beredningar

Styrelsen har inrättat fyra beredningar, för följande områden:

- Regional utveckling (Näringsliv, Kompetensförsörjning och Kultur)
- Hållbar samhällsutveckling
- Kunskapsutveckling
- Välfärdsutveckling

Beredningarnas uppgift är att:

- Arbeta med strategiska frågor i ett utvecklingsperspektiv

- Utarbeta sin del av verksamhetsplanen för mandatperioden, inom sitt utvecklingsområde, samt göra en årsplan som ska godkännas av förbundsstyrelsen
- Bereda ärenden inför styrelsen
- Bereda, stödja och vara sakkunniga till Tillväxtutskottet vid bedömningar av projektansökningar inom utvecklingsområdet
- Ta initiativ i frågor inom utvecklingsområdet
- Ha ett nära samarbete med de nätverk med politiker och tjänstepersoner som finns inom utvecklingsområdet, utveckla dessa, sprida idéer och stimulera erfarenhetsutbyte
- Fungera som ”bollplank” till förbundets tjänstepersoner
- Vara en gemensam plattform för omvärldsorientering, debatt och förmedling av framtidsbilder
- Årligen följa upp och utvärdera årsplanen
- Ta vara på möjligheter till medfinansiering från EU, Nutek, Vinnova, med flera
- Bevaka utvecklingsområdet genom remissyttrande, uppvaktningar och vid behov vara en länk till Västra Götalandsregionen (VGR) och andra regionala och nationella myndigheter och organisationer i frågor av gemensamt intresse

Under 2019 ändrades förbundsordningen (2019-05-24) och beredningsfunktionerna utvecklades. De frågor som behandlades av beredningarna förbereds istället av förbundets kansli och direktionsens presidium inför beslut i direktionen.

Utskott

För att få en rationell hantering av beslut i arbetet med Skaraborgs tillväxtprogram har styrelsen inrättat ett särskilt utskott, Tillväxtutskottet, som består av fem beslutande ledamöter. I syfte att få ökad delaktighet och bredare belysning av utvecklingsprojekt har man adjungerat ledamöter från näringsliv, utbildningsanordnare, fackliga företrädare samt social ekonomi. Tillväxtutskottet har ett särskilt ansvar, och delegation, för genomförandet av tillväxtstrategin ”Genomförandeplan Skaraborg” och beslutar därför om fördelning av de tillväxtmedel som ställs till förfogande från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Under 2019 ändrades förbundsordningen (2019-05-24) och Tillväxtutskottet har övergått till en särskild punkt i direktionsens arbete, då de gemensamt övertar utskottets funktion med breddad representation från adjungerade ledamöter, med syfte och konstitution som ovan.

Samverkan

Direktionen har valt ledamöter till olika regionala organ där Skaraborg företräds. Samverkan med Västra Götalandsregionen (VGR) sker regelbundet både på den politiska nivån och i tjänstemannagrupper. De fyra västsvenska kommunalförbunden finns representerade med

vardera fyra ledamöter i Beredningen för hållbar utveckling (BHU) under Regionstyrelsen samt i VästKoms styrelse.

Förvaltningsberättelsens syfte

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en tydlig bild av verksamheten i Skaraborgs Kommunalförbund, under verksamhetsåret 1 januari–31 december 2019. Vi har valt att först presentera en övergripande bild av organisationen, därefter den ekonomiska redovisningen, och slutligen en redovisning av vad som har hänt inom våra olika utvecklingsområden under året.

Översikt över verksamhetens utveckling

Den ekonomiska utvecklingen i kommunalförbundet under de senaste fem åren har varit god. Förbundet har kunnat bygga upp ett eget kapital som bidrar till en förbättrad soliditet. En kraftig intäktsändring märktes mellan 2017–2018, då antalet projekt som förbundet var huvudman för, ökade. Kommunalförbundet stärker ytterligare sitt arbete med projekt, vilket sannolikt fortsatt kommer att öka intäktssidan i framtiden.

	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter	43 812	39 317	29 800	26 490	28 404
Verksamhetens kostnader	43 134	38 085	29 592	25 602	27 840
Årets resultat efter avskrivningar och finansiella poster	440	1 022	26	785	423
Soliditet i %	13%	11%	11%	12%	13%

Belopp ovan i tusentals kronor

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Överskott som genererats under åren har främst varit av sådan art att den kan härledas till vakanser eller lägre pensionskostnader, lägre kostnader för konsultarvoden och liknande, än vad som prognosticerats.

Händelser av väsentlig betydelse

Arbetsätt och organisation

Under 2019 har förbundets politiska organisation och arbetsätt förändrats, med ny förbundsordning (2019-05-24), vilken beskriver att förbundsfullmäktige och styrelse ersätts av en direktion, samt att beredningar tas bort. Syftet har varit att åstadkomma ett arbetsätt som möjliggör ökad delaktighet, tid för strategiska diskussioner och ökad möjlighet att utöva politisk styrning över förbundets inriktning och verksamhet.

Implementeringen av förbundets nya organisation och arbetsätt fortgår, liksom ett flertal aktiviteter för att utveckla kansliets arbetsmiljö och verksamhet i samverkan med kansliets medarbetare.

Skaraborgsdagen

Skaraborgsdagen hölls för tredje gången den 31 januari 2019 i Vara konserthus. Dagen har blivit en etablerad och uppskattad plattform för kunskapsutbyte och diskussion kring Skaraborgs utveckling mellan ledare i näringsliv och offentlig sektor.

Regional utvecklingsstrategi

Under året har förbundet aktivt deltagit både på tjänstepersons- och politisk nivå i Västra Götalandsregionens arbete med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi (RUS). Inspel till strategin togs bland annat fram i dialog mellan förbundsstyrelsen och kommuncheferna under rådslagsdagarna i mars 2019. Frågan har även behandlats politiskt i VästKoms styrelse och i den regionala Beredningen för hållbar utveckling (BHU).

Under 2020 kommer Västra Götalandsregionens nya regionala utvecklingsstrategi (kallad *VG2030*) att remitteras och senare beslutas. I det arbetet behöver förbundet ta ställning till hur strategin ska implementeras i förbundets och i medlemskommunerna egen styrning och ledning. Strategin ska vara styrande för regionen, och vägledande för kommunalförbunden, kommunerna och andra deltagande aktörer.

Arbete med ny verksamhetsplan

Under rådslaget i oktober 2019 påbörjades arbetet med att ta fram en ny strategisk inriktning för förbundets verksamhet, som kan ligga till grund för en ny verksamhetsplan. Dialogen mellan direktionens ledamöter, kommunchefer och tjänstepersoner från förbundet

utmynnade i ett utkast till en styrmodell och framtida inriktning för förbundet. Arbetet med att utveckla denna vidtas på kommande rådslag.

Detaljer kring förbundets aktiviteter under 2019, inom ramen för respektive uppdrag och verksamhet, presenteras från och med sidan 23.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Förbundet styrs av en direktion, vilken utgörs av kommunstyrelsens ordförande och ett oppositionsråd (ersättare) från var och en av medlemskommunerna. Direktionen har ett beredande presidium bestående av fyra ledamöter – direktionsens ordförande och 1, 2 och 3 vice ordf. Direktionen sammanträder i genomsnitt en gång per månad, med uppehåll för sommaren. Direktionsens uppdrag och ansvar regleras i förbundsordningen

Till sitt stöd för den dagliga verksamheten har direktionen ett kansli med tjänstepersoner. Kansliet utgörs av medarbetare med hög kompetens inom de olika verksamhetsområdena, liksom strateger och administrativ personal. Förbundet är huvudman för antagningskansliet, vilket administrerar Skaraborgs samverkan kring gymnasieantagningen. Kansliet har två enheter – ett antagningskansli och en projektenhet (det senare under uppbyggnad), med varsin enhetschef. Verksamheten leds av en förbundsdirektör

Verksamhetsplan

Fullmäktige har antagit en verksamhetsplan för mandatperioden 2015–2018 med inriktning att möta de utmaningar som Skaraborg står inför. Arbetet pågår med att formulera en ny verksamhetsplan

Befolkningstillväxt

Skaraborg står inför att hantera flera påtagliga utmaningar i närtid. Förutom de demografiska förändringarna påverkar urbaniseringstrenderna kommunerna och antalet invånare förväntas öka något under den närmaste framtiden. Globalisering i termer av omfattande flyktingströmmar och en ökad rörlighet över gränserna påverkar även Skaraborgs kommuner. En inkluderande ansats inom det gemensamma arbetet kommer vara väsentligt för att ta tillvara våra nya invånares kraft, och är en viktig del i vår kompetensförsörjning.

Utbildningsnivå

Utbildningsnivån i Skaraborg är förhållandevis låg, vilket är en särskild utmaning med tanke på arbetsmarknadens ökande krav på att finna kompetenta medarbetare. Den påverkar också förutsättningarna för att skapa innovativa miljöer och morgondagens nya arbeten inom kunskapsekonomin

Arbetstillfällen

En avgörande förutsättning för att invånarna i Skaraborg ska uppleva ”Det goda livet”, vilket är Västra Götalandsregionens vision, är att man har möjlighet till egen försörjning. En väl fungerande arbetsmarknad med ett framgångsrikt näringsliv med framtidstro som satsar på utveckling i Skaraborg är en avgörande faktor. Utmaningar finns vidare i vår sociala sammanhållning där vi behöver säkerställa ett nära samarbete med andra samhällsaktörer för att möjliggöra att även de mer utsatta och marginaliserade grupperna kommer med i samhällsutvecklingen

Infrastruktur

I ett allt mer specialiserat och mångfacetterat samhälle måste det finnas möjligheter för invånarna till ökad rörlighet. En väl utbyggd infrastruktur och väl fungerande kommunikationer är en nödvändighet för Skaraborg. Det kan bland annat gälla att öka tillgängligheten till andra arbetsmarknader men likväl att öka åtkomsten till Skaraborg. Mycket handlar om att i flera avseenden öka Skaraborgs attraktivitet som leder till ökad tillväxt. Skaraborg har särskilda förutsättningar där den interna tillgängligheten för pendling mellan delregionens huvudorter är en viktig faktor för ekonomins utveckling och företagens tillgång till kompetens.

God ekonomisk hushållning och ställning

I grunduppdraget för Skaraborgs Kommunalförbund ingår att bidra till att kommunerna samverkar kring frågor som skapar kostnadseffektiva lösningar och hittar lösningar som skapar mervärden för medlemskommunerna. Detta betyder att förbundet i sig arbetar med god ekonomisk hushållning i sitt uppdrag, men också i sin egen interna verksamhet. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Det gör vi bland annat genom Utbildning Skaraborg, kompetensförsörjning, infrastruktur och andra frågor där kommunen har svårt att agera enskilt, och där resultatet av en god samverkan blir större tillsammans.

Förbundet har ett eget kapital på 7 mnkr och finansiella placeringar finns som täcker förbundets pensionsåtaganden. Soliditeten uppgår till 13% (11%). Inga ekonomiska risker bedöms finnas i de intressebolag som förbundet äger andelar i. Förbundets ekonomiska ställning bedöms därför vara god.

Förväntad utveckling

I allt väsentligt bedöms förbundets arbete med god ekonomisk hushållning att utvecklas stabilt. Det finns en ansats att öka insökningen av projektmedel för att finansiera projektenhetens verksamhet i syfte att kunna leverera mervärden till kommunerna, både i form av projekt och kompetenshöjningsinsatser.

Under 2019 inleddes en översyn av lokalsituationen för förbundets medarbetare, vilken förväntas fortsätta under 2020. Det finns ett behov av att hitta en mer flexibel kontorslösning för att tillgodose förväntningar på en god arbetsmiljö.

Väsentliga personalförhållanden

Skaraborgs Kommunalförbund finansieras genom avgifter från medlemskommunerna. Intäkterna finansierar t ex tillsvidareanställd personal vid förbundets kansli (18 st). Inom de projekt som förbundet driver anställs personal genom visstidsanställningar (14). Under året har förbundet startat upp, bemannat och avslutat flera utvecklingsprojekt. Dessutom har förbundet avtalat tjänsteköp från medlemskommunerna för tillfälliga uppdrag. Sammantaget har inte förbundets personal förändrats avsevärt över tid jämfört med samma tid 2018, och totalt har 32 personer sin anställning vid förbundets kansli, fördelat på 24 kvinnor och 8 män. Vid slutet av året fördelade sig personalen enligt nedanstående tabell, där siffrorna avrundats till heltal.

	Tills vidare	Visstid	Totalt
ANTAL PERSONER	18	14	32
Varav kvinnor	13	11	24
Varav män	5	3	8

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för samtliga anställda på förbundet var under 2019 endast 2,9% (att jämföra med 6,4% 2018). I siffran ingår långtidssjukfrånvaron (mer än 59 dagar). Med den borträknad ligger den generella sjukfrånvaron under 1%. Medarbetarna på förbundet har möjlighet att ta del av s k friskvårdstimme och kan ansöka om friskvårdsbidrag.

Tjänsteköp

I olika projekt som bedrivs av förbundet ingår personal från medlemskommunerna, så kallade tjänsteköp. Administrativa tjänster som ekonomi- och personaladministration, pensions- och försäkringsfrågor, upphandling, IT-stöd och telefoni köper förbundet av Skövde kommun. Kommunalförbundet bidrar även med kompetens till andra organisationer genom s k *tjänsteförsäljning*, t ex till VästKom och Västra Götalandsregionen.

Ekonomisk redovisning 2019

Inför 2019 tog styrelsen beslut om att inte höja medlemsavgiften till förbundet, vilket innebar att den låg kvar på 2018 års nivå under 2019, dvs 42,25 kr per kommuninvånare och år.

Förbundets utveckling går mot att utvecklingsprojekten omfattar en allt större del av förbundets verksamhet och ekonomi. Projektens omfattning varierar över tid och innebär att ekonomiska jämförelser över tid också varierar kraftigt. Projekten har som regel ingen påverkan på förbundets ekonomiska resultat.

Det ekonomiska resultatet av årets verksamhet uppgår till 482 (1022) tkr. Det budgeterade resultatet var 23 tkr. Det förbättrade resultatet kan förklaras med ej nyttjade konsultmedel, vakanser.

Balanskrav

Kommunallagen anger att kommuners resultat ska vara positivt. Vid en beräkning av årsresultatet med beaktande av balanskravsreglerna uppgår årets resultat till 482 tkr.

Årets resultat enligt resultaträkning:	482 tkr
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Justering för återföring av orealistiska förluster i värdepapper	0

Inga underskott från tidigare år finns att återställa

Utvärdering av ekonomisk ställning

Genom en nivåhöjning av medlemsavgiften 2015 och en årlig dialog gällande förbundets kostnadsutveckling har finansieringen av den löpande verksamheten säkerställts. Förbundet har ett eget kapital på 7 mnkr och finansiella placeringar finns som täcker förbundets pensionsåtaganden. Soliditeten uppgår till 13% (11%). Inga ekonomiska risker bedöms finnas i de intressebolag som förbundet äger andelar i.

Intressebolag

Förbundet är delägare i Gryning Vård AB (17%) samt Mediapoolen AB (33%) Förbundet har hållit sig informerad om verksamheten i de båda bolagen genom löpande skriftlig och muntlig information samt ägarsamråd.

Pensionsspecifikation

Marknadsvärdet på förbundets pensionsmedel som förvaltas inom SKL Pensionsstiftelse har ökat med 14,2% under 2019, vilket motsvarar en avkastning på 2,7 miljoner kronor. Avkastningen var betydligt bättre än fjolåret då avkastningen blev 0,4%. SKL pensionsfonds placeringar har presterat bättre än jämförelseindex avseende aktieplaceringar, avseende ränteplaceringar har den underpresterat mot index.

Bakom det goda avkastningsresultat ligger uppgångar på den svenska- och den globala börserna på omkring 35%. Det goda resultatet drevs av ett sentiment där den under 2018 befärdade avmattningen inte blev så alvarligt, samtidigt som stora penningpolitiska och finanspolitiska stimulanser ligger kvar. Då det råder negativ ränta i många länder, är börserna också det primära stället där man kan nå positiv avkastning. Detta i sig anses vara en drivkraft bakom stigande kurser.

Marknadsbedömare anser att den globala avmattningen har bottnat och att flera indikatorer såsom inköpschefsindex och privat konsumtion pekar mot en långsam uppgång i tillväxt. Detta talat för en fortsatt positiv börsutveckling. Med nuvarande höga värderingar på världens börser i kombination med flera geopolitiska orosmoln finns det också större risker för en nedgång. En särskild faktor att betrakta framgent är utbrottet av Coronaviruset, som har fått börserna att falla globalt i början av 2020. Det återstår att se om börserna kommer att återhämta sig snabbt eller om virusutbrottet kommer att få en lägre påverkan på global ekonomi och börsutvecklingen.

Resultaträkning	Not	2019-12-31	2018-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		11 288 000	11 222 196
Övriga intäkter	2	32 523 815	28 095 078
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	3	-22 796 876	-19 390 212
Övriga kostnader		-20 337 496	-18 695 220
Avskrivningar	4	<u>-42 542</u>	<u>-27 303</u>
Verksamhetens resultat		634 901	1 204 539
Finansiella intäkter		465	1 983
Finansiella kostnader	5	<u>-195 627</u>	<u>-184 846</u>
Resultat efter finansiella poster		439 739	1 021 676
Årets vinst		<u>439 739</u>	<u>1 021 676</u>

Balansräkning	Not	2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Maskiner och inventarier	6	221 334	99 118
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Aktier	7	2 200 000	2 200 000
Andelar i pensionsstiftelsen	8	9 346 000	9 346 000
Summa anläggningstillgångar		<u>11 767 334</u>	<u>11 645 118</u>
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		2 138 751	2 442 523
Fordringar på staten		1 599 939	1 704 227
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	11 059 782	5 825 227
Kassa och Bank	10	28 516 588	35 978 655
Summa omsättningstillgångar		<u>43 315 060</u>	<u>45 950 632</u>
Summa tillgångar		<u>55 082 394</u>	<u>57 595 750</u>
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Eget kapital	11	6 590 985	5 569 309
Årets vinst		<u>439 739</u>	<u>1 021 676</u>
Summa eget kapital		<u>7 030 724</u>	<u>6 590 985</u>
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	12	6 938 000	6 070 000
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 920 843	6 030 519
Övriga kortfristiga skulder		877 633	898 822
Skulder till olika projekt	13	33 390 606	33 215 981
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	14	<u>1 924 588</u>	<u>4 789 443</u>
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		<u>55 082 394</u>	<u>57 595 750</u>

Balansräkning	Not	2019-12-31	2018-12-31
Panter och ansvarsförbindelser			
<u>Panter och därmed jämförliga säkerheter</u>		Inga	Inga
<u>Ansvarsförbindelser</u>			
Pensioner intjänade före 1998		-	7 940 676
Löneskatt		-	1 926 408
Redan betald löneskatt		-	-794 758
		<u>0</u>	<u>9 072 326</u>

Kassaflödesanalys	2019-12-31	2018-12-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	439 739	1 021 676
<u>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</u>		
Av- och nedskrivningar	42 542	27 303
Gjorda avsättningar	<u>868 000</u>	<u>299 241</u>
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 350 281	1 348 220
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-4 826 495	557 673
Ökning/minskning kortfristiga skulder	<u>-3 821 095</u>	<u>7 025 145</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-7 297 309	8 931 038
Investeringsverksamheten		
Investering i materiella anläggningstillgångar	<u>-164 758</u>	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-164 758	0
Finansieringsverksamheten		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	-7 462 067	8 931 038
Likvida medel vid årets början	<u>35 978 655</u>	<u>27 047 617</u>
Likvida medel vid årets slut	<u>28 516 588</u>	<u>35 978 655</u>

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och med beaktande av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och god redovisningssed.

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Redovisningen av projekten görs på två olika sätt. Projektmedel som avser tillväxtprogrammet bokas först mot ett skuldkonto för att sedan betalas ut/rekvireras till olika projekt, antingen som förbundet driver själva (intäktsförs) eller också till andra aktörer(skuldminskning). För de projekt som inte går via tillväxtprogrammet bokas intäkten direkt mot olika verksamheter i förbundet.

För projekten som förbundet driver själva så bokförs kostnaderna direkt på respektive verksamhet/projekt. Pågående projekt "nollas ut" vid bokslut så de inte ger förbundet någon resultateffekt.

Redovisningsprincipen för pensioner innebär att redovisning sker till det lägsta värdet av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet för stiftelsen som tillgång och som skuld i balansräkningen finns pensioner intjänade från 1998-01-01 exkl. löneskatt. Anledningen till att inte någon löneskatteskuld redovisas i balansräkningen beror på att förbundet redan har betalt in löneskatt via pensionsstiftelsen som täcker den löneskatt som hänför sig till den pension som ligger i balansräkningen.

Resterande löneskatteskuld ligger i ansvarsförbindelsen. Den pension som är intjänad fram till 1997-12-31 ligger som ansvarsförbindelse. Pensionerna är beräknade enligt RIPS17 och senaste avlästa aktualiseringsgrad är 100%. Förbundet har inga avtal om visstidspensioner eller särskild avtalspension.

Not 2 Övriga intäkter

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Driftbidrag från staten	2 876 030	2 486 881
Driftbidrag från kommuner och landsting	14 565 583	12 516 090
EU-bidrag	1 703 557	7 051 974
Kurser och konferenser	1 064 299	469 634
Försäljning av verksamhet till kommuner och landsting	6 589 054	4 576 019
Övriga intäkter (främst övriga bidrag, försäljning av konsulttjänst)	<u>5 725 292</u>	<u>994 480</u>
Summa	<u><u>32 523 815</u></u>	<u><u>28 095 078</u></u>

Not 3 Personalkostnader

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Styrelse och övriga förtroendevalda	-	83 825
Anställda	15 398 226	13 264 589
<u>Sociala avgifter</u>	4 678 149	4 220 800
Pensionskostnader	<u>2 720 500</u>	<u>1 820 998</u>
Summa	<u><u>22 796 875</u></u>	<u><u>19 390 212</u></u>

Not 4 Avskrivningar

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Avskrivningar har gjorts enligt plan på inventarier med 10%, 20% och 33% samt datorer med 33% av anskaffningsvärdet.		
Avskrivning maskiner och inventarier	<u>-42 542</u>	<u>-27 303</u>
Summa	<u><u>-42 542</u></u>	<u><u>-27 303</u></u>

Not 5 Finansiella kostnader

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Räntekostnader	8 627	3 846
Ränta på pensionskostnader	<u>187 000</u>	<u>181 000</u>
Summa	<u><u>195 627</u></u>	<u><u>184 846</u></u>

Not 6 Maskiner och inventarier

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	591 880	591 880
Årets förändringar		
- Årets aktiverade utgifter, utveckling		
- Årets anskaffningar	<u>164 759</u>	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	756 639	591 880
Ingående avskrivningar	-492 762	-465 459
Årets förändringar		
- Avskrivningar	<u>-42 542</u>	<u>-27 303</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-535 304</u>	<u>-492 762</u>
Utgående restvärde enligt plan	<u>221 335</u>	<u>99 118</u>

Not 7 Finansiella anläggningstillgångar/ aktier

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Gryning Vård AB, 556605-8201, säte Göteborg, 17%		
Nyemission	17 000	17 000
Kapitaltillskott	<u>1 683 000</u>	<u>1 683 000</u>
Summa	<u>1 700 000</u>	<u>1 700 000</u>
Andelsvärde Gryning Vård AB	-	19 380 491
Mediapoolen Västra Götaland AB, 556601-4741, säte Skövde, 33%		
Anskaffningsvärde	500 000	500 000
Andelsvärde Mediapoolen i Västra Götaland AB	-	1 940 268
Summa aktier	2 200 000	2 200 000

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar/ andelar

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Andelar i pensionsstiftelsen		
IB Anskaffningsvärde pensionsstiftelsen	9 346 000	9 346 000
Summa	<u>9 346 000</u>	<u>9 346 000</u>
Marknadsvärde pensionstiftelsen	21 456 480	18 745 975

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Fordringar till olika projekt		
Antagningskansliet	82 311	-
Kompetensplattform projekt Kobra (Interreg)	-	646 704
InTek (VGR)	-	25 178
InVäst (GR, ESF)	1 167 203	783 189
ESF En skola för alla	4 472 498	1 712 761
ESF Vägledning för livet	-	357 282
Företagsklimat i Skaraborg	412 200	377 392
VO-college	-	71 153
Uppl int kommunerna kunskapsutveckling	-	40 000
Samverkansmodell kompetensförsörjning	321 654	232 658
Skaraborgsbyrån	301 335	262 191
Etableringssamverkan Skaraborg	947 781	859 422
Hållbara Skaraborg	20 266	-
Skaraborgsdagen	416 450	-
Komiland	12 870	-
DMO 2.0	617 668	-
Improve	58 425	-
Öppna ungdomsverksamhet	412 254	-
Strukturbild Skaraborg	889 989	-
Fullföljda studier	2 138	-
Utvecklingsledare kunskapsutveckling	3 746	-
Primärkommunal processtöd FVM	19 454	-
Praktikverktyget	37 187	-
Skaraborgs innovationssluss	34 121	-
Faktura Skaraborgs vatten	5 060	-
Fakturering för Idébytdagen	144 967	-
Fakturering för Idébytdagen	144 960	-
VGR kultur rekvisition 2019 del 2	250 000	-
Förutbetalda kostnader	<u>285 245</u>	<u>457 297</u>
Summa	<u>11 059 782</u>	<u>5 825 227</u>

Not 10 Kassa och bank

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Förbundets likvida medel	4 609 006	12 673 130
Tillväxtprogrammets likvida medel	<u>23 907 581</u>	<u>23 305 525</u>
Summa	<u>28 516 587</u>	<u>35 978 655</u>

Not 11 Eget kapital

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Eget Kapital		
Ingående eget kapital	6 590 985	5 569 309
Årets resultat	<u>439 739</u>	<u>1 021 676</u>
Summa	<u>7 030 724</u>	<u>6 590 985</u>

Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Ingående avsättning	6 070 000	5 770 759
Ränteuppräknig	65 000	89 000
Basbeloppsuppräknig	133 000	92 000
Nya utbetalningar	-154 000	-85 000
Intjänad förmånsbestämd ålderspension	1 256 000	-563 000
Övrig post	<u>-433 000</u>	<u>766 241</u>
Utgående avsättning	<u>6 937 000</u>	<u>6 070 000</u>

Uppllysning om löneskatt

Löneskatt för pensionsåtaganden har redovisats till Skatteverket med	3 574 000	2 267 340
Denna löneskatt har hänförs till avsättning för pensioner	1 683 000	1 472 582
Resterande har reducerat ansvarsförbindelse för löneskatt	1 891 000	794 758

Not 13 Skulder till olika projekt

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Utbildning FoU	236 528	194 365
Vårdsamverkan FoU Skaraborg	435 592	436 272
Vårdsamverkan psykiatri och missbruk	92 054	139 881
Primärkommunal barn och unga	31 764	31 763
Vårdsamverkan geriatrik	367 592	171 628
Integration Skaraborg	702 179	713 000
Infrastruktur och kommunikationer	-	150 639
Vårdsamverkan övergripande struktur	926 129	888 262
Projekt IBIC	-	21 815
Primärkommunal övergripande struktur	2 495 707	187 154
Utvecklingsledare äldre	-	309 374
Skolledarekonferens (medlemskommunerna)	-	9 374
Gymnasium Skaraborg	-	358 628
Utvecklingsledare kunskapsutveckling	285 361	208 650
E-hälsa	1 145 396	129 049
Vårdsamverkan Barn och Unga	345 649	356 196
Projekt mobil närvård	-	275 451
Teknikcollege	121 052	104 205
Praktikverktyget	142 719	80 305
Strukturbild skaraborg	2 134	-
IT- och verksamhetsutveckling	-	863 514
Integrationssamordning	-	1 210 173
VO-college	29 180	-
Skaraborgs Innovationssluss	656 057	1 636 290
Antagningskansliet (medlemskommunerna)	53 029	321 484
Fullföljda studier	370 961	904 759
Branschråd VGR	-	43 764
Regiovux smart industri (Skolverket)	-	164 461
Primärkommunal processtöd FVM	876 328	-
Vårdsamverkan processtöd samordnare	3 651	-
Företagsklimat Skaraborg	28 782	-
Från analys till handling	<u>135 181</u>	-
Delsumma	<u>9 483 025</u>	<u>9 910 456</u>
Tillväxtprogrammet Skaraborg		
varav skuld projektägare	15 974 677	17 976 192
varav ej utnyttjad projekt kommunal finansiering	3 271 861	1 971 143
varav ej utnyttjad projekt VGR finansiering	<u>4 661 043</u>	<u>3 358 190</u>
Summa	<u>33 390 606</u>	<u>33 215 981</u>

Not 14 Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Upplupna löner	-7 268	-
Upplupna semesterlöner	1 150 284	915 056
Upplupen avgiftsbestämd ålderspension	646 290	566 092
Övriga interimsskulder	<u>135 282</u>	<u>3 308 295</u>
Summa	<u>1 924 588</u>	<u>4 789 443</u>

Skövde den 13 mars 2020

Katarina Jonsson

Jonas Sundström

Anna-Karin Skatt

Daniel Andersson

Adam Johansson

Kent Larsson

Carina Gullberg

Susanne Andersson

Catrin Hulmarker

Catarina Davidsson

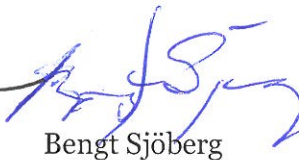
Johan Abrahamsson

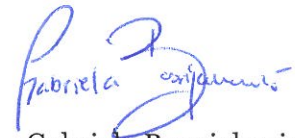
Ylva Pettersson

Rolf Eriksson

Bengt Sjöberg

Gabriela Bosnjakovic

Bilaga: Förteckning över ledamöter och ersättare i olika samverkansorgan 2019

Förbundsfullmäktiges presidium till och med 2019-05-24

Ann-Christine Erlandsson, Gullspång, ordförande

Lars Berg, Skara, 1:e vice ordförande

Marie-Louise Svensson, Essunga 2:e vice ordförande

Valberedning:

Ordinarie

Marie Ekman, Skövde ordf.

Per Gunnarsson, Vara vice ordf

Marita Bengtsson, Lidköping

Linn Brandström, Töreboda

Britt-Marie Sjöberg, Hjo

Ersättare

Lena Sjödahl, Falköping

Maria Radivoj, Essunga

Jan-Olof Bohlin, Skara

Per-Arne Brandberg, Gullspång

Anne-Marie Wahlström, Tibro

Revisorer:

Elof Jonsson, Vara, ordförande

Per-Olof Ekholm, Hjo

Eva Reinhold, Essunga

Direktion:

Ledamot

Katarina Jonsson, Skövde, ordf

Jonas Sundström, Lidköping

Catarina Davidsson, Karlsborg

Anna-Karin Skatt, Tidaholm

Daniel Andersson, Essunga

Dan Gabrielsson, Falköping t.o.m. 2019-06-14

Adam Johan, Falköping fr.o.m 2019-10-11

Kent Larsson, Grästorp

Carina Gullberg, Gullspång

Susanne Andersson, Götene

Catrin Hulmarker, Hjo

Johan Abrahamsson, Mariestad

Ylva Pettersson, Skara

Rolf Eriksson, Tibro

Bengt Sjöberg, Töreboda

Gabriela Bosnjakovic, Vara

Ersättare

Johan Ask, Skövde

Rasmus Möller, Lidköping

Jonas Davidsson, Karlsborg

Runo Johansson Tidaholm

Niclas Eringsfors, Essunga

Adam Johansson, Falköping t.o.m. 2019-10-11

Ingvor Bergman, Falköping fr.o.m 2019-10-11

Petter Johansson, Grästorp

Björn Thodenius, Gullspång

Åsa Karlsson, Götene

Pierre Rydén, Hjo

Ida Ekeröth, Mariestad

Fredrik Nordström, Skara

Per-Olof Andersson, Tibro

Karin Arvidsson, Töreboda

Fredrik Nelander, Vara

Adjungerade Direktionen, Tillväxtmedel

Robert Bengtsson, LO-distriktet Västra Sverige

Mats Jägstam, Högskolan i Skövde

Maria Henriksson, Sociala ekonomins nätverk i Skaraborg

Bjarne Pettersson, Västsvenska Handelskammaren

Petra Wirtberg, LRF

Beredningsgrupp för hållbar utveckling (BHU) samt VästKom styrelse:

Katarina Jonsson, Skövde

Jonas Sundström, Lidköping

Anna-Karin Skatt, Tidaholm

Johan Abrahamsson, Mariestad

VästKom, ombud till stämman

Gabriella Bosnjakovic, Vara, ordinarie

Fredrik Nordström, Skara, ersättare

Gryning Vård AB, ombud till bolagsstämman:

Björn Thodenius, Gullspång, ordinarie

Fredrik Nelander, Vara, ersättare

Gryning Vård AB, Revisor

Elof Jonsson, Vara

Gryning Vård AB, Styrelse

Jessica Ek, Skaraborgs Kommunalförbund, ordinarie t.o.m. 2019-03-29

Ylva Morén, Vara ordinarie fr. o. m. 2019-03-29

Mediapoolen Västra Götaland AB, ombud till bolagsstämman:

Bengt Sjöberg, Töreboda ordinarie

Rolf Eriksson, Tibro ersättare

Mediapoolen Västra Götaland AB, Revisor

Elof Jonsson, Vara

Mediapoolen Västra Götaland AB, styrelseledamöter

Åsa Karlsson Götene, ordinarie

Anna-Karin Skatt, Tidaholm, ersättare

Per-Olof Andersson, Tibro, ordinarie
Adam Johansson, Falköping, ersättare

Brottsförebyggande rådet

Catrin Hulmarker, Hjo
Johan Ask, Skövde
Daniel Andersson, Essunga
Karin Arvidsson, Töreboda

Gothia Intresseförening

Fredrik Nordström, Skara

Länsstyrelsens styrgrupp för våld i nära relationer

Fredrik Nelander, Vara

Laxfond Vänern

Carina Gullberg, Gullspång, ordinarie
Björn Thodenius, Gullspång, ersättare

Politisk Samverkan Skaraborg (PSS)

Anna-Karin Skatt, Tidaholm

Skaraborgs Föreningsarkiv

Susanne Andersson, Götene
Runo Johansson, Tidaholm, ersätter

Delregionala Kollektivtrafikerådet (DKR)

Skaraborgs Kommunalförbund har utsett:

Katarina Jonsson, Ordförande

Jonas Sundström, vice Ordf.

Kommunfullmäktige i respektive kommun utser en ordinarie ledamot och en ersättare att företräda kommunen i DKR.

Därtill utser Västra Götalands kollektivtrafiknämnd två ledamöter att medverka i DKR.

Rapport från verksamheten 2019

Övergripande

Verksamheten under 2019

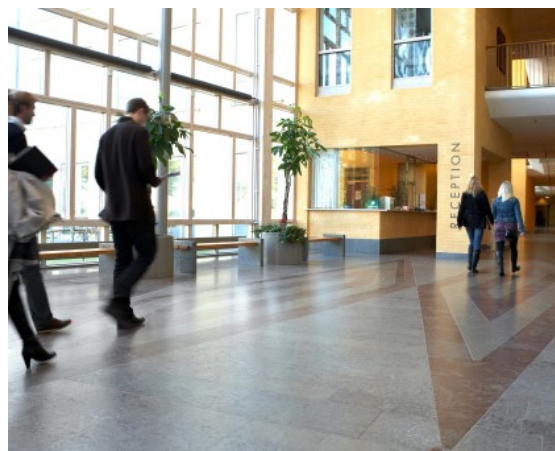
Styrelsen/Direktionen har under året haft åtta sammanträden och bland annat behandlat följande frågor:

- Förändring av förbundet politiska organisation och arbetssätt
- Genomförande av Skaraborgsdagen
- Utbildningsdag med Lars Stjernqvist, Nationell utredning om planering och dimensionering av KomVux och gymnasieskolan
- Interkommunalprislista, gymnasieutbildning Skaraborg
- Gemensam fysisk planering
- Regional utvecklingsstrategi, RUS VG 2030
- Framtidens vårdinformationsmiljö

Organisationen

På tjänstemannasidan medverkar förbundets medarbetare regelbundet i samverkans- och utvecklingsaktiviteter tillsammans med kollegor i medlemskommunerna, övriga kommunalförbund i Västsverige, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen samt övriga myndigheter och samverkansorgan såväl regionalt som nationellt.

Förbundets löpande arbete grundar sig på medverkan och engagemang från anställda och förtroendevalda i medlemskommunerna. Det är genom ett utvecklat och regelbundet samarbete i olika nätverk och arbetsgrupper som resultat uppnås och förbundets uppdrag och legitimitet formas.

Regional utveckling

Näringsliv

Viktiga händelser under året

Business Region Skaraborg

Business Region Skaraborg är en gemensam tillväxtorganisation (än så länge i projektform) för att öka antalet etableringar i Skaraborg med visionen att utveckla Skaraborg till en industriregion i världsklass. Under 2019 har verksamheten fokuserat på kommunernas offert-

beredskap, det vill säga ta fram underlag och få god koll på kommunernas lediga industrimark, som kan vara aktuell för etableringar. Vidare har material för att marknadsföra Skaraborg tagits fram. Business Region Skaraborg har medverkat i flera större mässarrangemang, bland annat Hannovermässan, Logistikmässa i München, Emigration Expo i Holland. Business Region Skaraborg har medverkat i ett flertal etableringsförfrågningar, varav två etableringar är klara.

”Stärkt företagsklimat i Skaraborg”

Skaraborgs Kommunalförbund driver projektet ”Stärkt företagsklimat i Skaraborg”. Samtliga kommuner i Skaraborg arbetar långsiktigt med att förbättra företagsklimatet i Skaraborg. Hittills har 250 offentligt anställda gått utbildningen ”Förenkla Skaraborg”. Dessutom genomförs flera lokala insatser/aktiviteter i respektive kommun.

ASSAR

Testbädden ASSAR har varit framgångsrik, både besöksmässigt och genom stor tilldelning av nya medel till forskning, teknikutveckling, innovation och utbildning.

Besöksnäringen har en fortsatt positiv trend och gästnätter fortsätter att öka i Skaraborg.

Gröna näringar

Västra Götalandsregionen och SLU har inom ramen för Västra Götalandsregionens satsning på de gröna näringarna i Västsverige gjort en överenskommelse om en framtidssatsning på områdena Hållbar produktion (nöt- och lammköttproduktion i Götala) och konsumtion av animalieprodukter, stärka precisionsodlingen kring klustret i Skara samt kunskapsförmedling/rådgivning till lantbruket.

Naturbruksskolorna i Västra Götalandsregionen ska koncentrera sina hästutbildningar till Axevalla hästcentrum, nära travbanan. Regionstyrelsen har nu givit klartecken till att påbörja genomförandeplaneringen för etapp 1 som en del i Västra Götalandsregionens investeringsplan för åren 2020 till 2022. Förbundet fortsätter att finansiera Gröna Möten, som är ett sätt att stärka Skara som en mötesplats för de gröna näringarna. Gröna Möten har rönt mycket uppskattning och har nu etablerats i både Fyrbodalen och Sjuhäradsområdet.

Projektet SmartAgri, som förbundet medfinansierar till 2023, genomförs tillsammans med aktörerna Agroväst Livsmedel, Science Park Skövde och RISE. Projektet skall praktiskt informera, hjälpa och stödja företag att med digitalisering och ny teknik utveckla sina nuvarande och framtida produkter och tjänster i syfte att stärka konkurrenskraften i den pågående digitala revolutionen inom agrara näringar och livsmedel. 27 företag har hittills fått stöd och erhållit externt stöd till ett värde av 21 miljoner, tack vare projektet.

Tillverkande industri

Det pågår omfattande satsningar för att stärka den industriella utvecklingen i Skaraborg. Insatserna sker till stor del genom IDC (Industrial Development Center) som är en medlemsorganisation med 160 tillverkningsföretag i Skaraborg. IDC har en basfinansiering från Skaraborgs Kommunalförbund och VGR. Denna ligger bland annat till grund för att initiera industriella utvecklingsprojekt i Skaraborg, vilket har resulterat i att det i dagsläget pågår 12 projekt. Skaraborgs Kommunalförbund är även medfinansier till de två största projekten.

Första projektet är ”Catalyst – för smart och hållbar industri” vilket är en vidareutveckling av Hållbar industriell utveckling och projektet finansieras av Skaraborgs Kommunalförbund, VGR och europeiska regionala utvecklingsfonden. Projektet syftar till att den tillverkande industrin ökar sin konkurrenskraft och lönsamhet genom omställning till en mer attraktiv, hållbar och cirkulär verksamhet. Satsningen adresserar även flera av delmålen inom ramen för Agenda 2030.

Det andra projektet är ASSAR, som är en test- och demonstrationsmiljö för tillverknings- och teknikföretag. ASSAR är en plattform för kunskapsutbyte mellan nationella och internationella företag, akademi, kunskapsnoder och institut. Målet med ASSAR är att etablera en integrerad fysisk och virtuell utvecklingsmiljö i världsklass för forskning, teknikutveckling, innovation och utbildning. Intresset har varit mycket stort och genererat betydligt fler besökare än förväntat.

KK-stiftelsen har beviljat närmare 100 miljoner under 8 år till forskningsprofilen ”Virtuella fabriker i kunskapsdriven optimering” till

Högskolan i Skövde, vilket syftar till att leverera innovationer till nästa generations tillverkningsprocess.

Kunskapsintensiva tjänsteföretag

Science Park Skövde verkar i nära koppling till Högskolan i Skövde och utgör en funktion för samverkan mellan akademi, näringsliv och samhället. Spetsområdena är Spel, Framtidens tillverkande industri, Beslutstöd samt Hälsa.

Science Park Skövde har i uppdrag att generera fler tillväxtbolag som säljer globalt och skapar kvalificerade arbetstillfällen lokalt, samt stimulera befintliga företag att öka sin innovationsförmåga och utveckla lösningar för framtidens utmaningar. Skaraborgs Kommunalförbund medfinansierar ”Science Park Skövde Startup”. Projektet handlar om att få fler nya företag som deltar i inkubatorprocesserna samt hjälper entreprenörer att ta sin idé från ”start up” till lönsamma tillväxtbolag. Under 2019 har 53 företag deltagit i processen, varav 8 aktiebolag har gjort en ”exit”.

ASSAR fyller en viktig funktion med sin test- och demonstrationsmiljö, som kombinerar kunskapsintensiva tjänsteföretag med tillverkande industri.

Projekt ”SmartAgri” utvecklar en plattform och mötesplats som för samman kompetens och kunskap inom IT, automation och lantbruk/biologi som ska ge relevant stöd till små och medelstora teknikföretag vid utveckling och test av nya smarta tekniklösningar och metoder för en intensifierad, hållbar och säker matproduktion.

Besöksnäringsutveckling

Den preliminära statistiken från SCB för Västsverige gällande hotell, stugbyar och vandrarhem (HSV) för tiden januari – oktober 2019 visar en ökning av gästnätter med 4,1 % jämfört med rekordåret 2018. Skaraborg uppvisar en ökning under motsvarande tid på 4,3 % för HSV och 1,93 % för camping.

Skaraborg uppvisade därmed preliminärt 575 00 gästnätter HSV för tiden januari - oktober, att jämföra med 551 500 gästnätter 2018. Gästnätterna för camping är mer preliminära och redovisas på helår första kvartalet 2020.

Sedan 2017 har en besöksnäringssamordinator verkat på halvtid vid Förbundet. Koordinatören har en sammanhållande roll för de strategiska besöksnäringsspörsmålen i Skaraborg och målgruppen för insatserna har varit politiker och tjänstemän. Fokusområdena för turistchefsnätverket under 2019 har varit besöksnäring i samhällsplanering, rollfördelning mellan det offentliga och besöksnäringssamordinörerna samt att möta upp i det Skaraborgsövergripande projektet Visit Skaraborg.

Skaraborgs Kommunalförbund har medverkat i ett projekt gällande besöksnäring i

samhällsplanering, detta i samarbete med Turistrådet Västsverige och Göteborgs Universitet. Det övergripande syftet är att stärka samverkan genom dialog och ökad kunskap, samt genom att konkret utgöra ett stöd i arbetet med att föra in besöksnäringssamordinörerna i samhällsplaneringen. Under hösten 2019 tog respektive kommunstyrelse i Skaraborg beslut om att genomföra samråd för ”Program Skaraborgs turistslingor”.

Under året har Skaraborgs besöksnäringssamordinörerna presenterats på flertalet konferenser och för regionala och nationella aktörer, detta som ett gott exempel i Sverige för Skaraborgs samverkansmodell gällande destinationsutveckling och vårt områdes samlade grepp kring besöksnäringsspörsmålen. Framför allt gällande rollfördelning och beaktandet av besöksnäring i samhällsplanering.

Framtid

Business Region Skaraborg kommer bland annat fokusera sin verksamhet på försäljningsprocessen för att öka antalet etableringar, lansera offertberedskaperna i digitala kartverktyg, ökad närvaro i sociala medier och delta i fler internationella mässor.

Utifrån förstudie ”Inflyttarservice” finns ett tydligt behov hos näringslivet, kommunerna, försvaret och SkaS att starta en inflyttarservice som säkerställer fokus på Skaraborgs kompetensförsörjning, vilket på sikt bidrar till ökad tillväxt. Under året kommer Skaraborgs Kommunalförbund att starta ett projekt inom området.

Den tillverkande industrin står inför ett antal utmaningar, men också stora möjligheter. Flera branscher är under omställning och kraven ökar utifrån industrins bidrag till att nå delmålen inom Agenda 2030, bland annat

klimatmålen. Det pågår lokala, regionala och nationella satsningar för industriell utveckling i Skaraborg och utbudet till företagen är större än någonsin. Detta gör att vi ändå står väl rustade för att bidra till att vända utmaningarna till konkurrensfördelar och där en av de största utmaningarna är kompetensförsörjningen.

Projektet ”Stärkt företagsklimat i Skaraborg” kommer under 2020 att ha fokus på kommunernas lokala insatser för att förbättra kommunernas näringslivsranking.

Skaraborg och Sverige i stort behöver planera och förbereda sig för den ökade ström av besökare som redan idag kommer till olika platser i vårt område. Skaraborg måste klara de miljö- och hållbarhetsutmaningar som blir allt mer påtagliga och det offentliga behöver planera för en allt större resandeström till Sverige med nya målgrupper som man inte har mött i samma utsträckning tidigare.

Kommunerna måste också hantera besöksnärlingsfrågan på ett hållbart sätt över förvaltningsgränserna, i samhällsplaneringen och ställa om från destinationsutveckling till destinationshantering. Oavsett om man är en stor eller liten ”turistkommun” så måste man hantera besöksnärlingsfrågan.

Sammanfattningsvis inom besöksnäring behöver kommuner i framtiden vända sig från marknadsföring och tillväxtfokus - till att arbeta mer långsiktigt och robust med hantering och planering.

Kompetensförsörjning

Viktiga händelser under året

Förändring av branschrådsstrukturen

Under året har en förändring av branschrådsstrukturen i Skaraborg varit nödvändig att göra på grund av Arbetsförmedlingens omdaning där man avsagt sig ansvaret för delregionala branschråd. En översyn av Skaraborgs nio branschråd har därför genomförts i samarbete mellan kommunalförbundet och Arbetsförmedlingen. Vissa råd kommer drivas vidare av branschorganisationer, andra kommer läggas vilande medan några kan regionaliseras. Undantaget är Collegeformerna, samt det kommunala pedagogiska branschrådet för kompetensförsörjningen inom skola/förskola som inte berörs utan kommer fortsätta drivas i kommunalförbundets regi. En av effekterna av denna förändring blir att den kommunikation som skedde mellan utbildare och arbetsmarknad tack vare branschråden framöver behöver säkerställas på andra sätt.

Inspel till VG2030 samt fokus för Skaraborgs kompetensförsörjning 2020–2022

Kompetensforum Skaraborg genomförde under våren en workshop i syfte att identifiera de viktigaste kompetensförsörjningsfrågorna som inspel till den regionala utvecklingsstrategin (RUS) VG2030. Resultatet i form av en bruttolista sorterades i två insatsområden, nämligen 1. *Höjd utbildningsnivå (på alla nivåer)*, samt 2. *Ett större och matchat arbetskraftsutbud*. Dessa områden kommer även utgöra grund för kompetensförsörjningsinsatser inom kommunalförbundets uppdrag kommande tre-årsperiod 2020–2022.

Efterfrågade effekter kan uppnås exempelvis genom att attrahera inflyttare till Skaraborg, behålla högskolestudenter samt inpendlande arbetskraft, verka för utbildningsutbud som matchar regionala behov samt att bidra till kompetensomställning av anställda.

Rapporten *Framtidens kompetensförsörjning i Skaraborg* (Lina Bjerke och Sara Johansson, Jönköping University), färdigställdes och började spridas under hösten. Den visar bland annat statistik för den inomregionala pendlingen kommun- och branschvis, samt nyanserar bilden av kompetensmatchningen för styrkeområdena fordonsindustri, möbelindustri gröna näringar, samt dataspel och -tjänster och finansteknologi. Rapporten har distribuerats till nätverken med policyrekommendationer och förslag på insatser. Rapporten presenterades även under Skaraborgsdagen 2020.

Framtid

Förbättrad samverkansstruktur i Skaraborg och Västra Götaland

Kommunalförbundets projekt

Samverkansmodell för kompetensförsörjning i Skaraborg går in i genomförandefas 2020, vilket innebär att ett 'case' inom möbelindustrin ska testas operativt genom myndighets-samarbete. Lärdomar i arbetet ska bidra till att bygga en robust och flexibel myndighets-gemensam arbetsmodell på verksamhetsnivå. Modellen ska sen kunna vara snabbfotad i att lösa olika typer av kompetensförsörjningsbehov såväl i privat som offentlig sektor. Den strategiska samverkansarenan Kompetensforum Skaraborg, som funnits sedan 2015, kommer därmed också få en renodlad funktion eftersom de olika nivåernas uppdrag, förväntningar och resultat definieras som delar inom samma system.

Västra Götalandsregionen har erbjudit sig att hålla i en process för en stärkt och utvecklad regional samverkansstruktur för Västra Götalands arbete med kompetensförsörjning. Detta mot bakgrund av att samtliga kommunalförbund nu skapat sina kompetensforum/kompetensråd och hanterar liknande frågor kring analys, insatser och branschråd och då vill undersöka behov av en gemensam kraftsamling inom vissa områden. Startskottet blir ett första möte där Västra Götalandsregionen bjuder in kompetensforumens/-rådens arbetsutskott (ordförande, vice ordförande, kommunalförbunden samt Arbetsförmedlingen) i februari 2020.

Matchningsutmaningen

Kompetensforum Skaraborg har beslutat att ta sig an matchningsutmaningen, som enkelt uttryckt innebär att merparten av de arbets-sökande, ca 75%, inte efterfrågas på arbetsmarknaden, medan företagen får tacka nej till

ordrar på grund av kompetensbrist. Under 2020 kommer en matchningsmodell testas, som bygger på den så kallade bygg/industripiloten i Skövdemodellen. Modellen kommer skalas upp till Skaraborgsnivå och involvera flera olika aktörer.

Kultur

Viktiga händelser under året

Under 2019 har insatser och aktiviteter för att främja de kulturella och kreativa näringarna pågått i samarbete med kommuner, organisationer och andra aktörer. Utifrån de initiativ och projekt som har startats och pågått har fokus legat på att skapa samverkan mellan de olika aktörerna. Det har lett till att projekten sammantaget kan skapa hållbara och långsiktiga strukturer, samt att arbetet kan ske över ett större geografiskt område, och med andra redan befintliga kollektiv och föreningar som samlar KKN-företag.

Skaraborgs Kommunalförbund fick medel från Kulturnämnden på Västra Götalandsregionen för att sprida och förmedla vårt arbete med kultur som tillväxtfaktor. Vi har blivit inbjudna som föreläsare på konferens i Jämtland, haft

seminarier i Göteborg och i Fyrbodalen. Dialog och samverkan har skett med regionala tjänstepersoner från Koncernavdelningen Kultur VGR, Västarvet, Kultur i Väst, enskilda företag och föreningar inom kreativa och kulturella näringar, regionala kulturprojekt, forskare från Handelshögskolan på Göteborgs Universitet och Högskolan i Skövde, samt nätverk inom andra sektorer, för att utveckla kunskap och fakta om kultur som tillväxtfaktor och en del av det hållbara samhällsbyggandet.

Under året har arbete pågått med att främja barn- och ungdomskulturen och utveckla Skaraborg som en plats där unga möts, samt att uppfylla mål 4.1: *En växande andel unga upplever Skaraborg som en attraktiv plats* (Genomförandeplan för Skaraborg 2017–2020). Medaktörer i arbetet har bland annat varit Folkhälsoenheten på Västra Götalandsregionen, Sveriges Ungdomsförbund, ungdomsstrategerna i kommunerna Skövde, Falköping och Karlsborg, organisationen KEKS, Barnombudsmannen, Länsstyrelsen, Myndigheten för Civilsamhälle och ungdomsfrågor (MUCF) samt personal och chefer på de öppna ungdomsverksamheterna i Skaraborg. En stabil och bra plattform för samverkan och samhandling har byggts upp genom temagrupperna Barn och Unga på Skaraborgs Kommunalförbund. Gruppen har under året anordnat konferenser med MUCF för att stärka kunskap och interkommunalt samarbete, men också ökat samarbetet över kommungränserna.

Projektet KEKS – Skaraborgs öppna ungdomsverksamheter, som delfinansieras av Skaraborgs Kommunalförbund, har utvecklat en tvärkommunal samarbetsplattform för tjänstepersoner i kommunerna. Tillsammans

med den nationella organisationen KEKS har verksamheterna stöd i sin utveckling mot att uppfylla de ungdomspolitiska målen, EU:s riktlinjer för ungdomsarbete, samt även Barnkonventionens artikel 12. Verksamheterna har nu fått metoder och verktyg för att utveckla och analysera sin verksamhet utifrån gemensamma mål satta nationellt, men även mål satta inom kommunen.

Under året har kulturstrategen haft ett tätt samarbete med kulturstrategerna i de övriga delregionerna och koncernavdelningen Kultur på Västra Götalandsregionen i arbetet med att ta fram en ny regional kulturstrategi, vilken nu är antagen och gäller perioden 2020–2023.

Framtid

Arbetet under 2020 kommer fokusera på att ta fram en genomförandeplan för Skaraborg baserat på den nya regionala kulturstrategin. Planen kommer att ta hänsyn till Skaraborgs utmaningar och styrkor, med fokus på att skapa hållbara och långsiktiga arbetssätt och samarbeten. Tillsammans med regionens Kulturnämnd kommer en struktur för kulturpolitiska samtal att arbetas fram, för att skapa bästa möjliga förutsättningar för genomförandet.

Hållbar Samhällsutveckling

Viktiga händelser under året

Under 2018 genomfördes förstudien KomILand, där strategen för hållbar samhällsutveckling medverkade. Baserat på den kommer tjänster för kombinerad mobilitet att testas på tre platser i Skaraborg: Broddetorp, Lundsbrunn och Timmersdala. Under 2019 har arbetet med att förbereda för tester under 2020 pågått med stor intensitet i projektet som huvudsakligen finansieras av Vinnova och Västra Götalandsregionen.

Under 2019 har två plandokument utformats som under 2020 kommer att antas av samtliga kommuner i Skaraborg. De handlar om turistslingor och infrastruktur för hållbara bränslen. Arbetet bygger på Strukturbild Skaraborg och ett tredje plandokument gällande etablering, samhällsplanering i relation till Business Region Skaraborg har också påbörjats. Arbetet sker tillsammans med forskare, region och länsstyrelse.

Infrastruktur och kollektivtrafik

Trafikverket meddelade under hösten 2019 att det inte kommer att tas fram någon nationell infrastrukturplan under innevarande mandatperiod. Västra Götalandsregionen påbörjade dock ett arbete med en komplettering av nuvarande plan 2018–2029.

Inriktningsplanering för kompletteringen påbörjas under 2020. E20-utbyggnaden till en mötesfri väg genom Skaraborg fortgår enligt plan.

Infrastrukturnätverket i Skaraborg har under året tagit fram inspel till den regionala potten för det mindre vägnätet 2022–2025. Under arbetet konstaterades stora behov av förbättringar i det mindre vägnätet i vårt område. Detta påtalades i en samlad skrivelse ifrån Skaraborgskommunerna till Trafikverket. Under 2019 togs beslut om införande av tre zoner i kollektivtrafiken. Zonerna införs från den 4 november 2020. För Skaraborg innebär det att längre resor mellan kommunerna kommer att bli billigare än idag. Det kommer vara positivt för det hållbara resandet, och kan ihop med en mer effektiv kollektivtrafik bidra till att stärka nätverksstaden Skaraborg.

Framtid

Under 2019 startade vi Arena för strategiska diskussioner om kollektivtrafik i Skaraborg, vilket är en mindre grupp som träffas kring den kommungemensamma utvecklingen av kollektivtrafiken. Gruppen kommer, tillsammans med Kollektivtrafiknätverket, att bereda inspel till de remisser som kommer under 2020: Trafikförsörjningsprogram 2021–2025 samt Storregional trafik 2028. I dessa framtidsprogram blir det viktigt att Skaraborgs särskilda förutsättningar beaktas, och att

kombinationerna av olika färdstätt och mobilitetstjänster kan utvecklas.

Det finns nationella mål kring att flytta över mer gods från väg till järnväg och sjöfart.

Kopplat till detta finns ett behov att stärka den infrastruktur som möjliggör fler och effektivare godstransporter på västra stambanan. Sjöfarten på Väneren behöver dessutom stärkas, och den utveckling som möjliggörs av nya slussar i Göta älv behöver bevakas.

Arbetet med gemensam samhällsplanering kommer att fortsätta med sikte på antagande av en gemensam plan före valet 2022.

Kunskapsutveckling

Viktiga händelser under året

Måldokument Utbildning Skaraborg

Måldokument Utbildning Skaraborg har reviderats under året. De tre övergripande mål som beskriver Skaraborgs gemensamma riktning inom hela utbildningsområdet, och som är politiskt tagna, kvarstår. Målen är starkt tillväxt och kompetensförsörjning, höjd utbildningsnivå och ökad kvalitet. Elva nätverk, nära kopplade till skol- och utbildningschefgruppen, arbetar utifrån Utbildning Skaraborgs intentioner.

Kompetensförsörjningen inom skol- och utbildningsområdet är bekymmersam. Genom att samla olika aktörer som kan verka för att få fler människor till pedagogisk verksamhet, har ett *Branschråd pedagogik* startats.

Branschrådet har en bred representation av kommuner, olika skolformer, fackförbund och lärosäten.

Praktikverket

Under 2019 har verket börjat användas för ytterligare en praktikform, Yrkeshögskolans LIA, där man infört den för yrkesgruppen Medicinska sekreterare. Tre kommuner har infört PRAO under året och totalt är det nu sju av Skaraborgs kommuner som använder verket fullt ut för sin PRAO-verksamhet. Två skolor inom gymnasium/vuxenutbildning har också påbörjat sitt införande av verket för Barn- och Fritidsprogrammet/Barnskötarutbildning.

Antagningskansliet

Antagningsåret 2019 har gått bättre än förväntat. Det fanns oro kring den otydlighet som uppstod när regeringen förändrade inriktningarna på IM (introduktionsprogrammet). Eleverna sökte under 2019 till IM via antagningskansliet, men även direkt till de olika huvudmännen i Skaraborg, vilket skapade otydlighet kring var eleven skulle söka och bli antagen. Med god samverkan mellan antagningskansliet och olika studie- och yrkesvägledare i Skaraborg fortlöpte antagningen relativt bra.

Teknikcollege

Teknikcollege Skaraborg kan se tillbaka på ett innehållsrikt år. I april genomfördes för sjätte

året i rad *Möjligheternas värld*, ett teknikevent som besöktes av ca 1200 åk 8-elever samt språkintröskning. Detta var sista året av de tre år projektet fått tillväxtpengar för. En ny ansökan skrevs och gick igenom i juni så projektet fortlöper åren 2020–2022. Både Teknik- och Industriprogrammen har sett en ökning av antalet sökande och i år fylldes alla platser på Industriprogrammet, och i stort sett alla platser på Teknikprogrammet. Några skolor utökade även antalet platser på programmen. *Möjligheternas Värld* är en stor del i arbetet att göra dessa utbildningar mer attraktiva att söka till. Teknikcollegeprao i Skövde, där elever får möjlighet att besöka Teknik- och Industriprogrammen, samt företag kopplade till dessa utbildningar, fortsätter att erbjuda platser till elever i åk 8 och 9. Alla elever i de kommuner som är knutna till praktikplatsen.se har möjlighet att söka dessa platser. Förhoppningen är att detta koncept ska spridas till andra orter i Skaraborg. Teknikcollege har genomfört *Karriärlunchen* för fjärde året. Syftet med lunchen är att länka samman näringsliv och studerande och skapa tillfälle för dem att diskutera framtidens arbetsplats och möjligheter.

Samarbetet med Högskolan i Skövde har under året fortsatt och ett årshjul planeras.

Teknikcollege Skaraborg har även utökats med en vuxenutbildning. I december 2018 certifierades CNC-utbildningen i Falköping. Ytterligare en inriktning på Teknikprogrammet i Västerhöjd har i juni 2019 blivit certifierad, produktionsteknik.

Rikskonferensen för Teknikcollege hölls i november 2019 i Skövde. Flera lokala företag från hela Skaraborg fick möjligheten att

medverka i de olika seminarier som erbjuds under dagen.

Teknikcollege Skaraborg genomgick i november en återcertifiering och inväntar nu protokollet.

Vård och omsorgscollege

Vård och omsorgscollege har under 2019 arbetat vidare med de lokala och regionala målen som syftar till att nå en kompetensförsörjning i balans 2025. En del i detta arbete har varit att fler ska få en inblick i olika yrken inom branschen. Elever i åk 9 har i vissa kommuner erbjudits feriejobb på lov. Utbildningsanordnare och arbetsgivare har varit ute och informerat i grundskolor om utbildning och verksamheter för att visa på bredden av branschen och vad en utbildning kan leda till.

I samarbete med nationella VO-college och *WorldSkills Sweden* har en skoltävling genomförts som ett led i att dels visa på möjligheterna att tävla i sitt yrke, och dels att visa upp branschen för allmänheten.

En vård och omsorgsbilaga har givits ut i samarbete med SLA som ytterligare en del i satsningen för att öka kunskapen och intresset för vård och omsorgsutbildningarna och branschen.

Samverkan med Balthazar och Skaraborgs sjukhus har inletts för att undersöka förutsättningarna att samverka kring kopplingen mellan teknik och vård för att nå yngre målgrupper.

Ett samarbete med Högskolan i Skövde har påbörjats för att växla upp arbetet med att attrahera fler personer att välja en utbildning inom vård och omsorgsbranschen.

Fullföljda studier

Fullföljda studier är en gemensam och sektorsövergripande fråga utifrån flera perspektiv. Det är en folkhälsofråga likväl som i förlängningen en fråga om höjd utbildningsnivå och ökad tillväxt i Skaraborg. Det är också en prioriterad fråga i hela Västra Götaland. Förbundet driver och/eller medverkar i flera utvecklingsprojekt.

- Fullföljda studier – genom trygghet och studiero

Fullföljda studier genom trygghet och studiero är en av flera satsningar som görs i Skaraborg med syfte att främja fullföljda studier. Sex kommuner har deltagit aktivt i satsningen under 2019 (Karlsborg, Lidköping, Skara, Skövde, Tidaholm och Töreboda).

Kommunerna/ skolenheterna har erbjudits ett fortbildningskoncept vars syfte är att bidra med kunskap som vilar på en vetenskaplig grund för att skolor på ett främjande, förebyggande och akut åtgärdande sätt ska kunna skapa optimala lärmiljöer präglade av trygghet och studiero. Utifrån den kunskap, samt de teoretiska och praktiska verktyg fortbildningskonceptet tillhandahåller utvecklas arbetet på olika sätt i de deltagande kommunerna. Arbetet finns dokumenterat i ett antal filmer och har presenterats i regionala och nationella sammanhang. Arbetet har utvärderats av Högskolan i Skövde och Göteborgs universitet. Planering för fortsatt arbete, samt för spridning och att möjliggöra för fler kommuner att delta, pågår. Falköping deltar i satsningen med start i januari 2020.

- En skola för alla

Under 2019 har *En skola för alla* varit i en aktiv genomförandefas där vi kan visa på fina resultat i de 30 projektverkstäder som varit igång under året. Projektets övergripande mål är att ”flera unga klarar sin utbildning, alternativt kommer i arbete, och att färre hoppar av skolan”. Vi har lärt oss massor och vi har lärt ut massor. Ny kunskap har skapats som vi under året försökt dela med oss av. Det har bland annat resulterat i implementering på olika nivåer.

Under 2019 har *En skola för alla* fått två nya projektledare som tog vid i juli, varav en har det övergripande ansvaret. För projektets fem delprojektledare har arbetet präglats av att stötta kommunerna i det löpande arbetet med projektet och att förbereda inför avslutet. Mycket tid har bland annat lagts på att identifiera projektets resultat, förbereda för implementering och att ta fram spridningsmaterial såsom en film kring projektet.

Att erbjuda aktiviteter för deltagare är projektets huvudsakliga fokus, men vissa kommuner arbetar även på organisatorisk och strukturell nivå. Allt i syfte att identifiera och på sikt implementera ett hållbart arbete för att fler ska fullfölja sina studier, alternativt komma i arbete. Att stödja, utveckla och i vissa fall skapa nätverk för Kommunernas aktivitetsansvar (KAA) är ett av projektets strukturella fokus. Under projektets tid har KAA-nätverk skapats i Fyrbodalen och Sjuhärads (Skaraborg har haft ett aktivt nätverk sedan 2015).

I mars genomfördes en lärandekonferens med temat *Frånvaro till närvaro i våra skolor – hur vänder vi trenden*, dit intressenter från kommunerna bjöds in.

Projektets utvärderare (Veta advisor) har genomfört flera fallstudier under året, till vilka de kopplar lärandemoment i syfte att återföra kunskap till relevanta aktörer.

- Vägledning för livet

Under våren 2019 avslutades projektet *Vägledning för livet*, med gott resultat. De områden som lyfts som särskilt viktiga att fortsätta implementera är att formalisera SYV-nätverken, att vägledning är hela skolans ansvar, att arbeta med inkluderande vägledning och att utveckla nya metoder och mötesplatser.

- IMprove

Under 2019 har IMprove startats upp i Skaraborg, tillsammans med ytterligare tre regioner, och med Sveriges kommuner och regioner (SKR) som projektägare. Fyra kommuner i Skaraborg medverkar (Skövde, Lidköping, Skara och Tibro). Målgrupp för IMprove är sent anlända ungdomar med uppehållstillstånd, vilka följer något introduktionsprogram. Syftet är att skapa modeller och metoder för att öka genomströmningen och tillgängliggöra det svenska skolsystemet.

Första halvåret fokuserades på att samla in och sammanställa statistik gällande sent anlända elever, samt analysera genomströmning på Introduktionsprogrammen inom hela Skaraborg. Men också till att upprätta projektverkstäder i de fyra kommunerna. Vid halvårsskiftet går IMprove in i genomförandefas och har fyra effektiva och produktiva projektverkstäder. Utifrån förändringsteorin arbetar de utifrån sina förutsättningar mot mer tillgängliggjorda utbildningsmetoder. Verkstäderna har

tillsammans med den regionala projektledaren under hösten aktivt arbetat med sina projektplaner tillsammans med IMprove's utvärderare, VETA advisor.

Under hela året har den regionala projektledaren arbetat med upprättandet av rutiner, skapandet av kontakter och även informerat om strukturer och rutiner för det ekonomiska och administrativa arbetet som medfinansiering, kommunernas tidrapportering, deltagarnas närvarorapporter och uppföljningar, etc.

I september hölls en gemensam kick-off för alla 16 projektverkstäderna, där bland annat projektägare, utvärderare, angränsande projekt och myndigheter medverkade. Kick-offen syftade till att skapa samsyn, bidra med kunskap samt skapa engagemang.

- Skaraborgsbyrån

Projektet Skaraborgsbyrån pågår och arbetar med att stärka samverkan kring yrkesutbildning och validering på vuxenutbildningarna i Skaraborg i syfte att öka individens möjligheter till en varaktig etablering på arbetsmarknaden. I styrgruppen finns representanter från både vuxenutbildningen och Arbetsförmedlingen. Övergripande mål för projektet är att stärka tillväxten i Skaraborg utifrån de kompetensförsörjningsbehov som finns.

Framtid

Skaraborgs arbete med fullföljda studier uppmärksammas på regional nivå och representanter för det goda arbetet inom Utbildning Skaraborg kommer att delta på 2020 års första BHU-möte (Beredningen för hållbar utveckling, Västra Götaland) för att

sammanfatta ett flertal goda exempel, resultat och lärdomar.

I mars 2020 avslutas ESF-projektet *En skola för alla*. Projektet har varit lyckosamt och gett ny kunskap kring vad som är framgångsrikt för att få elever att fullfölja sina studier. Nya arbetssätt är testade och i många fall implementerade i de verksamheter som deltagit. Bland resultaten finns framgångar värda att uppmärksamma kring närvaroarbete, relationer och bemötande, nya roller i skolan (exv. elevcoach) samt inkluderande lärmiljöer. Resultaten är så intressanta att fortsatta satsningar känns angelägna.

Nätverksstrukturen i Utbildning Skaraborg gynnar samverkan och vi kan se att det är en bra grund för samordnade insatser. Skaraborgs skol- och utbildningschefer arbetar målmedvetet och synkroniserat med det som Måldokument Utbildning Skaraborg prioriterar. För andra året är *Förändringsledarskap* temat som genomsyrar de konferenser och dylikt som anordnas av skolcheferna.

Lärarytbildningen som bedrivs av Högskolan i Borås med Campus på Högskolan i Skövde, fortsätter med intag varje januari. Dock är söktrycket minskande, vilket är oroande, då behovet av alla olika lärarkategorier är mycket stort.

Samarbetet med Högskolan i Borås ökar och arbete kring praktisknära forskning och kompetensutvecklingsinsatser erbjuds till kommunerna.

Välfärdsutveckling

Viktiga händelser under året

- Idébytdagen 2019 genomfördes i oktober. Innehållet bygger på att kommunerna i Skaraborg delar med sig av erfarenheter och metoder genom seminarier och utställningar. Målgruppen är anställda inom Välfärdssektorn i Skaraborg. Totalt kom ca 350 personer från Skaraborgs kommuner.
- Socialchefsgruppens planeringsdagar genomfördes i september, då djupare diskussioner fördes om bland annat utmaningarna kring digitalisering och kompetensförsörjning.
- Verkställighet efter beslut om ny nätverksorganisation. Några nätverk har avslutats och andra bildats för att Kommunalförbundets nätverk bättre ska samordnas med vårdsamverkansstrukturen och med aktuella nationella nätverk.
- Uppstart av den nya vårdsamverkansgruppen Samordnad hälsa, vård och omsorg som ersätter tidigare implementeringsgrupp och vårdplaneringsgrupp. Gruppen har tre processtödjare, varav en har sin tjänst på

Kommunalförbundet. Inom ramen för den nystartade gruppen Samordnad hälsa, vård och omsorg har det hållits två dialogdagar i Skaraborg med sammanlagt närmare 200 deltagare, som uppföljning och vägledning kring det fortsatta arbetet med implementering av den nya samverkanslagen.

- Erfarenhetsutbyte kring behov av gemensamma insatser kring personalförsörjning har skett tillsammans med representanter för Skaraborgs personalchefs nätverk.
- Gemensamt utförande av tillsyn (Tillsyn i samverkan) har utvidgats till att även innefatta tobakslagen.
- Samverkansavtal har skrivits med anledning av förnyad certifieringsperiod för Vård- och omsorgscollege.
- Samtliga kommuner i Skaraborg beslutade om att ställa sig bakom den gemensamma nationella finansieringen för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter.
- Deltagande i att ta fram struktur för kunskapsstyrning i samverkan med regionen, vilket lett till ett interimistiskt beslut om ett regionalt Kunskapsråd. Representant från Socialchefs nätverket är utsedd att ingå i Regionala Kunskapsrådet.
- Ny representant från Socialchefs nätverket har utsetts att ingå i Grynings styrelse.
- Deltagande i framtagandet av läns-gemensam riktlinje för SIP-arbete.
- Deltagande i framtagandet av läns-gemensamt inriktningsdokument för organiserat integrerat arbete.
- Ställningstagande för kommunerna avseende att avropa optioner från Framtidens Vårdinformationsmiljö (FVM)-upphandlingen har skjutits upp till 30/4

2020. FVM är ett IT-stöd som syftar till att den kommunala hälso- och sjukvårdens verksamhetsöverskridande processer kan effektiviseras och kvalitetssäkras.

- Slutrapport projektstöd Individens Behov i Centrum har presenterats. En stadigvarande nätverksstruktur har upprättats för att stötta det fortsatta utvecklingsarbetet.
- Samverkansavtal för Mobil Närvård Skaraborg har slutits.
- Beslut om förändrad beslutsprocess Medicintekniska produkter.
- Riktlinje för hantering av liggande transporter har tagits fram.
- Deltagande i framtagandet av överenskommelsen ”Samverkan för barns och ungas bästa”, som ska ersätta VästBus riktlinjer.
- Rekrytering av tjänsten som Samordnare Vårdsamverkan/ utvecklingsledare Äldre.
- Tillsvidareanställning av nyupprättad tjänst i form av en Utvecklingsledare med inriktning eHälsa. Tjänsten finansieras via fortlöpande medel från VästKom. Utvecklingsledare eHälsa kommer att fokusera kring digitaliseringen av vård och omsorg i Skaraborg samt bedriva påverkan och dialog regionalt och nationellt.
- Nyupprättad visstidsanställning har startat upp för ett fyraårigt projekt som processtöd för E-hälsa. Uppdraget innebär att till 50% arbeta med Framtidens vårdinformationsmiljö tillsammans med de andra delregionerna och VGR, samt att till 50% arbeta med Samordnad hälsa, vård och omsorg i Skaraborg.
- Bedrivit fortsatt utveckling av den webbplattform som lanserats under 2018 för Vårdsamverkan Skaraborg genom att bland annat anställa en gemensam kommunikatör gemensamt mellan samverkande huvudmän.
- Arbete inom vårdsamverkan med stöd av statliga medel i Överenskommelse mellan Staten och SKL om insatser inom område psykisk hälsa. Medlen används gemensamt inom vårdsamverkan för att utveckla samverkanskompetens. Workshops ”IAPS – Samverkan i Skaraborg” har genomförts. Planering görs för hur de nya statliga medel som har rekviderats för 2019 ska användas (Samverkanskompetens kopplat till SIP och SAMSA samt till samsjuklighet).
- Överenskommelsen ”En investering för utvecklade förutsättningar för vårdens medarbetare” har tecknats av SKR och regeringen. Till kommunerna avsätts 100 miljoner kronor som stimulansmedel, vilka fördelats till välfärdsområdets regionala samverkans- och stödstrukturer, vilket i Skaraborg utgör Kommunalförbundet. För Skaraborg innebär det sammanlagt 2 308 710 kronor. Socialcheferna i Skaraborg har gemensamt beslutat att dessa medel ska delfinansiera Option 1 i Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM).

Målgrupp Barn och Unga

Nätverk Barn och unga

Nätverket är nystartat efter omorganisationen och har arbetat med att hitta områden där man önskar samverka. Förutom löpande arbete har man enats om några stående punkter – Barnkonventionen, SIP, föräldrastöd, samt återkoppling från familjehems nätverket. Nätverket önskar också vara en del i kunskapsstyrningen och diskussioner förs kring hur vi ska kunna flöda information i systemet på bästa sätt. Handlingsplanen har reviderats under året då ny ordförande valdes.

Avtal har slutits med GR gällande Yrkesresan som är en kompetenssatsning för handläggare inom Barn och unga-området.

Representanterna i nätverket är mycket nöjda med den kompetenshöjning denna insats innebär. Yrkesresan är fortfarande under utveckling och kommer därför att utökas framöver.

Dialog kring att Barnkonventionen blir lag har förts i nätverket, material har förmedlats, utbildning har genomförts och diskussionen kommer fortsätta 2020.

Ett pilotprojekt kring IT-stödet SAMSA har genomförts i några kommuner under året. Representanter för nätverket har deltagit i Workshop gällande Handlingsplan missbruk 13–29 år.

Vårdsamverkan

Samverkansgrupp Barn och unga

Fokus har legat på nyorientering av gruppens uppdrag och möjligheter. Skapande av samsyn, informationsutbyte och identifiering av utvecklingsområden.

Ordförande avslutade sitt uppdrag under hösten och ersätts först under 2020.

Ny uppdragshandling för de lokala samverkansgrupperna har tagits fram och en Kick-off för dessa grupper är på planeringsstadiet.

Nätverk Individ- och familjeomsorg (IFO)

IFO-nätverket är uppstartat i ny form efter nätverksöversynen 2018. En nybildning av nätverket har skett där huvudsakliga frågor som ej ryms naturligt inom målgrupp barn, unga, psykiatri och missbruk omhändertas. Detta kan vara till exempel våld i nära relation, samt försörjningsstöd. Nätverket leds genom roterande ordförandeskap med representant (IFO-chef eller motsvarande) från någon av Skaraborgs kommuner.

Under 2019 har erfarenhetsutbyte mellan kommunerna skett kring bland annat försörjningsstöd, service, råd och stöd kontra biståndsbedömda insatser samt arbetet med våld i nära relation.

Regionala företrädare har besökt nätverket för återkoppling kring det kartläggningsarbete av vilka aktiviteter och verksamheter som bedrivs inom området Våld i nära relation (VINR) i Västra Götaland. Kartläggningen har varit ett i led i den överenskommelse som SKR träffade med regeringen om att stärka jämställdhetsarbetet lokalt 2018–2020.

Behovet av kompetensutveckling inom området VINR har diskuterats i samverkan med den särskilda arbetsgrupp (folkhälsa, samordningsförbundet, socialchefer, Utväg) som arbetar med denna fråga. Det konstateras att det främst är skola och elevhälsa som är i behov av kompetenshöjande insatser i nuläget. Behovet av ökad kompetens kring hedersrelaterat förtryck har identifierats, vilket nätverket arbetar vidare med att försöka möta upp genom gemensam utbildningsinsats.

Frågan om samverkan kring familjehem har behandlats och frågeställningar har skickats vidare till det familjehemsnätverk som finns upprättat.

Samverkan kring placering av personer med komplexa vårdbehov och hantering av avvikelser har diskuterats och bidragit till översyn av en kostnadsfördelning mellan regionen och kommunerna vid placeringar.

IT-stödet SAMSA för in- och utskrivning till slutenvården har lyfts då IFO-verksamheterna nu ska dokumentera i detta verksamhetssystem.

Målgrupp Funktionsnedsättning

Nätverk Funktionsnedsättning

Nätverket har gemensamt, efter uppdrag från Socialchefs nätverket, påbörjat ett arbete kring behovet av kompetens- och personalförsörjning och har haft dialog med VO-college och representanter från personalchefs nätverket. Syftet är att ta fram en strategi för att möta kommande behov av personalförsörjning. Arbetet fortsätter under 2020. Vidare har man skapat en verktygslåda riktad till personal avseende brukarinflytande. Ett arbete med systematiskt uppföljningsarbete med stöd av MISU (Modell för Systematisk Individanpassad Uppföljning) har inletts. Diskussioner kring målgruppen, i relation till samverkan vid samverkan vid in och- utskrivning, har förts för att dela erfarenheter. En sammanställning av vilka verktyg som används avseende E-hälsa/digitalisering pågår med syfte att sprida kunskap och intresse för digitala möjligheter. Genom organisering från Skaraborgs Kommunalförbund har juridisk handledning för LSS-handläggare genomförts. Vidare för nätverket kontinuerliga lärandedialoger.

Målgrupp Psykisk hälsa vuxna

Nätverk Psykisk hälsa, missbruk/beroende

Nätverket är uppstartat i ny form efter nätverksöversynen 2018. Diskussioner och erfarenhetsutbyten har skett kring målgruppen i relation till samverkan vid in och- utskrivning. Vidare har informationsspridning skett kring evidensbaserad och metodutveckling efter erhållen kunskap från Göteborgs Universitet, vilket synliggjort möjligheten att anpassa metoder och att genomföra uppföljningar.

Metodstödjarnätverk har etablerats. Kunskap och implementering har skett gällande nationella riktlinjer och VIP schizofreni och schizofreniliknande tillstånd.

Handlingsplanen för missbruk 13 - 29 år (SKR) har uppmärksammats. Vidare har frågan om kompetensförsörjning, bland annat genom samarbetsplaner med Samordningsförbundet behandlats. Inom nätverket förs kontinuerliga lärandedialoger.

Vårdsamverkan

Vuxna, psykiatri och missbruk

Ett förslag till delregionalt inriktningsdokument för arbete utifrån Lagen

om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), har arbetats fram. Ett annat arbete (ej avslutat) handlar om en partsgemensam rutin för kostnadsfördelning vid planering utanför hemmet. Tvister om kostnadsfördelning har omhändertagits. En trepartskonferens har genomförts. Nätverket har arbetat med workshops kring Uppdrag Granskning dokumentär "Vem kan rädda Sanne". En dialog med Länsstyrelsen har inletts gällande personliga ombud och avvikelser. Kontinuerliga dialoger kring samverkan vid in- och utskrivning förs där bland annat oklara ärenden behandlats. Inom ramen för Handlingsplan psykisk hälsa har utbildningar i samverkanskunskap genomförts. Ett stöd för samverkanskunskap finns påbörjat på Vårdsamverkans hemsida. Deltagande i utveckling av brukarinflytande och ny SIP-riktlinje på regional nivå har genomförts.

Målgrupp Äldre

Nätverket för Äldreomsorg

Uppföljning med syfte att fortsatt utveckla processen kring in- och utskrivning från slutenvården har fortgått.

En dialog med Högskolan i Skövde har skett kring specialistutbildningar för sjuksköterskor då det är få sökande till utbildningarna, trots att det finns behov av kompetensen. Skaraborgs Hälsoteknikcentrum har besökts i syfte att öka kunskapen om verksamhetens organisation och syfte som testbädd för ny teknik.

Nätverket har skaffat sig fördjupad kunskap avseende förvaltningsplanen kring Sammanhållen vård och omsorg som inriktar sig på att säkra processer i vårdsamverkansfrågor. Syftet är att nyttja redan existerande strukturer och IT-tjänster för att skapa en god samverkan och informationsöverföring för fler målgrupper.

Erfarenhetsutbyten har skett bl.a. kring hur kommunerna organiserar hemvården, heltid

som norm, rekrytering och planering vid sommarsemestrar. Ett studiebesök i Falköping har genomförts för att få lärdomar om hur deras arbete med hemvård ser ut.

Regionplanerare för Resurssmart äldreboende, Göteborgs Stad, har besökt nätverket för att informera om Göteborgsregionens projekt kring att minska avfallet på äldreboenden. Vidare har omvärldsbevakning skett löpande där egenvård, avvikelser, liggande transporter, delbetänkandet God och Nära vård, Framtidens vårdinformationsmiljö m.m. behandlats.

Vårdsamverkan

Geriatrisk, demens och palliativ vård

Inom Mobil närvård finns Hemsjukvårdsläkare inom de flesta hemsjukvårdsområden. Några platser har för små tjänstgöringsgrader, men åtgärder pågår. De Palliativa teamen är väl bemannade. Närsjukvårdsteamerna har haft problem med läkarrekrytering varför en omorganisation pågår. Ett samverkansavtal för Mobil närvård har antagits.

Beslutsstödet BViS är implementerat i de flesta kommuner men användningen är låg enligt

mätningar och dialog. Beslut har fattats om att BViS ska nu vara en prioriterad fråga framledes.

I höstens mätning av Medicinska vårdplaner hade 43 % av alla patienter med kommunal hälso- och sjukvård en upprättad Medicinsk vårdplan. Kvaliteten i de Medicinska vårdplanerna varierar dock. En arbetsgrupp har tillsatts för att arbeta med åtgärder.

Utmaningen med korrekta läkemedelslistor för patienter som skrivs ut från sjukhus till kommunal hälso- och sjukvård är återkommande. Därav har mättillfällena och uppföljningar intensifierats under året, dock bedöms mätperioden för kort för att i nuläget ge ett tillförlitligt underlag.

En mätning av hur vårdbegäran i SAMSA fylls i av kommunernas medarbetare genomfördes under våren. Resultatet visar att vårdbegäran skickas i de flesta fall men både andel och hur den fylls i skiljer sig såväl mellan kommuner som om aktuell person har hälso- och sjukvård eller endast insatser från socialtjänsten.

I början av året kom Dag Noréns slutrapport om Mobil närvård och arbetssättet är nu ordinarie verksamhet och ett led i omställningen av vården. För att uppmärksamma detta så ordnades en gemensam konferens – ”Tillsammans lyfter vi Mobil Närvård till en ny nivå” – som inspiration till det fortsatta arbetet. Nätverksträffar har arrangerats för hemsjukvårdsläkarna samt träffar och inspirationsdag för nätverket i palliativ vård. Nätverk demens har bildats enligt uppdragsbeskrivning. Under hösten har tre tvärprofessionella workshops hållits med fokus på vikten av systematiska bedömningar, beslutsstöd och Medicinska vårdplaner. En handlingsplan som kompletterats med aktuella

mätningar är framtagen. Forskning inom Mobil närvård pågår både vid Högskolan i Skövde och vid Chalmers Centre for Healthcare Improvement.

E-hälsa

Kommunalförbundet har medverkat i arbetet med VästKoms handlingsplan för digitalisering. Exempel på aktiviteter är: arbete i Programmet Framtidens vårdinformationsmiljö (se delområde FVM), medverkan i SKR's nätverk för Socialtjänstens digitalisering och samarbete med GITS för utveckling av nya samarbetsområden mellan VGR och kommunerna.

Under året har förbundet även fört fortsatt dialog med Högskolan i Skövde rörande Skaraborgs Hälsoteknikcentrum, angående fortsatt utveckling och uppskalning av plattformen och konceptet. Under slutet av 2019 påbörjades ett samarbete kring ansökan om Vinnova-medel för testbäddsverksamhet.

Under hösten genomfördes en workshop tillsammans med Skaraborgs socialchefer för att kartlägga det rådande behovet inom område eHälsa. Utifrån denna workshop har kommunernas eHälsokontaktpersoner via eHälsonätverket Skaraborg arbetat fram en reviderad handlingsplan för 2020.

Under stora delar av våren 2019 stod verksamhetsområde eHälsa obemannat och under hösten 2019 har Utvecklingsledare eHälsa även ansvarat för Vårdsamverkan Skaraborgs övergripande arbete. Dessa två faktorer har lett till att arbetet inom området till viss del har begränsats.

Kommunernas eHälsa-kontaktpersoner har arbetat löpande med aktiviteter enligt

handlingsplan 2019. Stort fokus har legat på omvärldsbevakning på nationell, regional och delregional nivå. Flera goda exempel på digitala satsningar har spridits inom nätverket och via den nationella plattformen "Dela digitalt".

Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM)

Västra Götalands kommuner har under året erbjudits att avropa optioner på IT-stödet Millennium, som ska införas av regionen. Detta har skett enligt ett tidigare avtal där kommuner kunnat teckna upp till tre optioner. (1.informationsöverföring, 2. Elevhälsa, 3. kommunal hälso- och sjukvård.). Detta system medför förändrade arbetsätt och ett stort omställningsarbete som hålls samman under programmet FVM (framtidens vårdinformationsmiljö). Kommunalförbundets e-samordnare och nyrekryterade kommunsamordnare har varit aktiva i att ta fram ett metodstöd för nyttoanalys av erbjudandet som varje kommun i VGR kunnat arbeta med. De har deltagit i en mängd olika forum för att diskutera och stötta bedömningen av erbjudandet. Kommunsamordnaren har deltagit i projektet kommun-FVM som syftar till att bevaka kommunernas intressen gentemot regionen i frågan, samt förbereda ett stöd och sammanhållande funktion mellan avropande kommuner och VGR.

Framtid

Samverkan och samordning är viktiga hörnstenar för att klara välfärdsuppdraget. Detta gäller såväl nationella, regionala som lokala plattformar. För att stärka kunskapen inom socialtjänst, vård- och omsorg pågår ett nationellt arbete med att utveckla yrkesresor riktat till fler målgrupper inom området.

Arbete pågår med att möta upp regionens kunskapsstyrning såväl nationellt som regionalt. I Västra Götaland utformas Kunskapsrådet där regionala och kommunala företrädare samråder kring vilka insatser som ska komma att prioriteras.

Kompetensförsörjning inom välfärdsområdet är idag en påtaglig verksamhetsfråga.

Gemensamma ansträngningar behöver göras för att attrahera, utveckla och behålla personal inom fler områden för såväl grundutbildad som personal med akademisk utbildning. För att klara utmaningarna måste en bred samverkan och prioritering ske av alla inblandade aktörer. Ett fortsatt arbete kommer ske med gemensamma utbildningar som bidrar till gemensam kunskap, och då även tillsammans med andra huvudmän som har i uppdrag att verkställa välfärdsuppdraget. Under året kommer utbildningar kring Samordnad Individuell Plan (SIP) och Samverkanskompetens genomföras inom vårdssamverkan.

Ett fortsatt arbete kommer ske för att stödja strukturer för att stärka den enskildes psykiska hälsa. Särskilt fokus ligger på ett integrerat arbetsätt och ökad samverkanskunskap. Ekonomin är tuff, och bland medlemmarna pågår idag ett viktigt omställningsarbete. En färdplan för omställningsarbetet och den nära vården ska utformas i samverkan med regionen. Parallellt pågår arbete med att medverka, driva

och följa upp utveckling av vårdssamverkansstrukturen. Fokus ligger även på att inhämta erfarenheter från omvärlden för att få inspel på gemensamma driftsformer som bidrar till effektivisering. Till detta hör att löpande informera om aktiviteter som pågår inom Skaraborgs kommuner och därmed beakta möjlighet/behov att upprätta samverkan inom fler områden för gemensam drift, avtal med mera.

För att bidra till verksamhetsutveckling och arbetsmetoder genom e-hälsoarbete och välfärdsteknik kommer särskilt fokus ligga på nyttorealiserings, att främja strategier för e-hälsoarbete samt att kompetensutveckla såväl medarbetare som främja digitalt ledarskap i Skaraborg.

I samband med avrop av optioner inom FVM kommer rekrytering av verksamhetsexperten genomföras och konfigureringen av systemet äger i huvudsak rum under 2020.

Social hållbarhet/ folkhälsa

I Skaraborgs genomförandeplan 2017 – 2020 lyfts social hållbarhet som ett av de viktigaste områdena att arbeta med inför framtiden. För ett framgångsrikt arbete med social hållbarhet och folkhälsa är samverkan en viktig grund. Förbundet ska i ett nära samarbete med regionen/ Östra hälso- och sjukvårdsnämnden, medlemskommunerna och andra aktörer, verka för ett attraktivt Skaraborg genom att skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för invånarna.

Fullföljda studier, hälsofrämjande och förebyggande arbete – barnfetma, psykisk hälsa

och hälsosamt åldrande är områden kommunerna och regionen kraftsamlar kring. Arbetet sker i nära samarbete med akademien och andra aktörer.

Viktiga händelser under året

Fortsatt utveckling av samverkan

Samverkan mellan kommunalförbundet och östra hälso- och sjukvårdsnämnden har utvärderats av Högskolan i Skövde och Göteborgs universitet. Resultatet från utvärderingarna finns sammanställt i två rapporter. I december togs beslut kring fortsatt samverkan, inledningsvis för perioden 2020 – 2021.

Fullföljda studier – genom trygghet och studiero

Fullföljda studier genom trygghet och studiero är en av flera satsningar som görs i Skaraborg i syfte att främja fullföljda studier som en del av samverkansmodellen. Sex kommuner har deltagit aktivt i satsningen under 2019 (Karlsborg, Lidköping, Skara, Skövde, Tidaholm och Töreboda).

Kommunerna/skolenheterna har erbjudits ett fortbildningskoncept vars syfte är att bidra med ny kunskap. Detta ska vila på vetenskaplig grund så att skolor på ett främjande, förebyggande och akut åtgärdande sätt ska kunna skapa optimala lärmiljöer präglade av trygghet och studiero. Utifrån den kunskap, samt de teoretiska och praktiska verktyg fortbildningskonceptet tillhandahåller, utvecklas arbetet på olika sätt i de sex kommunerna. Under 2019 har regelbundna kommungemensamma möten arrangerats. En rapport har tagits fram där såväl forskare, deltagande kommuner och utvärderare beskriver satsningen utifrån sina olika perspektiv. Planering för fortsatt arbete, samt för att sprida och möjliggöra för fler kommuner

att delta har påbörjats. Falköping deltar i satsningen med start i januari 2020.

Friska barn i Skaraborg – övervikt och fetma bland barn går att förebygga

Under våren genomfördes lokala workshops i sex kommuner (Essunga, Karlsborg, Lidköping, Tidaholm, Töreboda och Vara). Syftet med workshoparna var att stärka samverkan mellan lokala aktörer, ge inspiration och kunskap, samt bygga en plattform för det framtida lokala arbetet med att skapa förutsättningar för friska barn i Skaraborg. Gemensamt för workshoparna är att de alla gett ”ringar på vattnet” genom att nya samarbetsforum har skapats och idéer formats.

I mars åkte representanter från elevhälsa, grundskola, familjecentraler och barnhälsovården till Finland för att delta vid den internationella konferensen *Healthy kids of Seinäjoki*. I den finska kommunen Seinäjoki har en gemensam kraftsamling gjorts för att förebygga och minska övervikt och fetma bland barn och unga. Den kunskap och inspiration, samt de kontakter som knöts under resan, har betytt mycket för det fortsatta arbetet. I samverkan med Sveriges kommuner och regioner (SKR), Generation Pep och Västra

Götalands Idrottsförbund arrangerades den 23 oktober en inspirationsdag ”*Skaraborgs skolor i rörelse*”. Konferensen var mycket uppskattad av de drygt 160 deltagarna. Arbetet inom kraftsamlingsområdet finns sammanfattat i en delrapport.

Psykisk hälsa - återhämtningsförmåga

I nära samverkan med verksamheter som möter barn i åldrarna 0–6 år och deras föräldrar, samt forskaren Therése Skoog från Göteborgs universitet, har arbetet utvecklats under året. En utbildningsdag arrangerades den 20 november. Syftet med dagen var att ge personal från barnhälsovård, mödrahälsovård och familjecentraler kunskap och verktyg för att tillsammans med föräldrar identifiera resiliensfaktorer (förmåga till återhämtning) och därmed främja psykisk hälsa. Planering av större utbildningsinsatser pågår inför 2020. Arbetet inom kraftsamlingsområdet finns sammanfattat i en delrapport.

Åldrande med livskvalitet

Utifrån den första kartläggningen identifierades gruppen ensamstående män i åldern 60–65 år som en viktig grupp att arbeta med. Stort fokus har lagts på att lära känna målgruppen. Intervjuer med målgruppen, samt dialog med akademien och samverkanspartner, har genomförts. Resultatet från intervjuer och dialoger ligger till grund för det fortsatta arbetet. Planering pågår med att ta fram ett koncept som ska erbjudas intresserade kommuner. För att belysa området arrangerades en kunskaps- och inspirationskonferens i oktober. Förtroendevalda, HR-avdelningar samt tjänstepersoner i Skaraborgs kommunerna bjöds in till konferensen, som var mycket uppskattad. Arbetet inom kraftsamlingsområdet finns sammanfattat i en delrapport.

Framtid

Med utgångspunkt från utvärderingarna fortsätter arbetet med att utveckla samverkan kring social hållbarhet/ folkhälsa mellan kommunalförbundet och Östra hälso- och sjukvårdsnämnden i Västra Götalandsregionen. Genom att förädla den antagna samverkansmodellen, fortsätta utvecklingsprocesserna kring identifierade fokusområden, fördjupa samarbetet med akademien samt fokusera på information och spridning ska perspektivet social hållbarhet/ folkhälsa tillsammans med perspektiven digitalisering och integration genomsyra förbundets arbete.

Kommunikation

Ett kontinuerligt arbete pågår under hela året med uppdatering av information och nyhetsartiklar på förbundets webb och intranät och för att möta de nya kraven vad gäller GDPR.

Nätverket Skaraborgs kommunikatörer har träffats vid fyra tillfällen under året, varav ett tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland under en heldagskonferens angående Kriskommunikationssamverkan.

Granskning av årsredovisning 2019

Skaraborgs Kommunalförbund

Fredrik Carlsson

Stefana Vasic

Innehållsförteckning

Inledning	3
lakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	8

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning 2019. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som direktionen beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2019.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål direktionen beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är direktionen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges (som ersatts med direktion under året) beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonom och förbundsdirektör.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

I RKR:s rekommendation R15 Förvaltningsberättelse anges att förvaltningsberättelsen ska innehålla följande huvudrubriker:

- Översikt av verksamhetens utveckling
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntade utveckling

Rekommendationen gäller från och med räkenskapsåret 2020 men förbundet tillämpar rekommendationen redan från 2019 vilket följer god sed.

Förvaltningsberättelsen innehåller alla av ovanstående uppgifter. Struktur och jämförbarhet är utgångspunkter i den nya lagstiftningen i syfte att underlätta för en extern bedömare att få en rättvisande bild över verksamhet och ekonomiskt resultat och ställning.

I förvaltningsberättelsen anges att balanskrav uppnås. Det finns inget tidigare underskott att täcka.

Driftredovisning

RKR:s rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning börjar gälla år 2020, men tidigare tillämpning uppmuntras. Årsredovisningen innehåller inte en driftredovisning.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller inte en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen ska omfatta en samlad redovisning av kommunalförbundets investeringsverksamhet. Till följd av förbundets mycket begränsade investeringar är denna avvikelse av mindre betydelse med det skall ändå rymmas inom årsredovisningen.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Avvikelse mot rekommendation för drift- respektive investeringsredovisning. Vi ser dock avvikelserna som av mindre vikt, då RKR anger att aktuella rekommendationer gäller

från och med räkenskapsåret 2020. Vi vill dock påpeka att tidigare tillämpning uppmuntras.

God ekonomisk hushållning

Uppföljning och beskrivning av genomförd och planerad verksamhet sker i förvaltningsberättelsen. Specifika och utvärderingsbara mål kopplade till god ekonomisk hushållning saknas emellertid (såväl finansiella som verksamhetsmässiga).

Bedömning

Direktionen lämnar ingen sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019. Redovisning sker i avsnittet "Rapport från verksamheten 2019 – övergripande".

laktagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Personalkostnaderna har ökat en del på grund av vakanser som har fyllts upp och höga löner.

Balansräkning

Balansräkningen är upprättad enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Förbundet har haft investeringar för 164 tkr under perioden, avser främst kontorsmöbler. Vi har provat anskaffningsvärde och nyttjandeperiod utan anmärkning. Upparbetade kostnader periodiseras fullt ut mot förutbetalda intäkter. Upplupna intäkter har ökat med ca 5 mkr vilket avser medel från ESF gällande projekt som betalas ut under 2020.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation.

Skatteskuld avseende pensionskulder redovisas netto, dvs som differensen mellan inbetald skatt för premier till pensionsstiftelsen och beräknad skatteskuld avseende avsättning och ansvarsförbindelse. Pensionsåtaganden avseende förtroendevalda är inte medräknade i avsättningarna.

Kassaflödesanalysen överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas i årsredovisningen.

Förbundet har andelar i SKR:s pensionsstiftelse med ett bokfört värde om 9,3 mnkr. Marknadsvärdet per balansdagen uppgår till ca 21,4 mnkr. Andelen i stiftelsen är bokförd som en finansiell anläggningstillgång. Avsättningen för pensioner uppgår till ca 7 mnkr. Utöver detta finns även en ansvarsförbindelse om ca 9 mnkr.

Förbundet bör klargöra eventuell resultatpåverkan då pensionsstiftelsens medel ianspråktas/förbrukas. Utredning avseende framtida redovisning pågår vilket kan komma att påverka förbundets ekonomiska ställning väsentligt.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Ej tillämbart	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt	

2020-02-27

Fredrik Carlsson

Stefana Vasic

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Skaraborgs kommunalförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

2020-03-17

Till
Direktionen i Skaraborgs kommunalförbund
(org nr. 222000-2188)

Respektive fullmäktige enligt förteckning nedan

Revisionsberättelse för år 2019

Vi har granskat den verksamhet som bedrivits i Kommunalförbundet Skaraborg under år 2019.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till medlemskommunerna.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen och god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

- **Vi bedömer** sammantaget att direktionen i Skaraborgs kommunalförbund i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- **Vi bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- **Vi bedömer** att styrelsens interna kontroll har varit tillräcklig.
- **Vi bedömer** sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Specifika och utvärderingsbara mål kopplade till god ekonomisk hushållning saknas emellertid (såväl finansiella som verksamhetsmässiga).

Vi tillstyrker att direktionen och enskilda ledamöter i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

Vi tillstyrker att årsredovisning för 2019 godkänns.

Vi återoppar bifogat gransknings-PM avseende årsredovisning 2019.

Skövde den 17 mars 2020

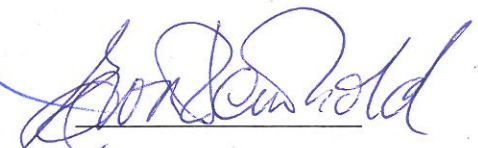
Valda revisorer

Elof Jonsson

Pelle Ekholm

Ewa Reinhold

Bilaga:

Till revisionsberättelsen hör bilaga;

PM PwC; ”Granskning av årsredovisning 2019 Skaraborgs kommunalförbund”

Kopia till respektive fullmäktige i:

Essunga kommun
Falköpings kommun
Grästorps kommun
Gullspångs kommun
Götene kommun
Hjo kommun
Karlsborgs kommun
Lidköpings kommun
Mariestads kommun
Skara kommun
Skövde kommun
Tibro kommun
Tidaholms kommun
Töreboda kommun
Vara kommun